



Goede praktijken

Projectfiches sociale activering van nieuwkomers

18 maart 2020



Een publicatie van:

POD Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid

Kruidtuinlaan 50 bus 165

B-1000 Brussel

+32 2 508 85 85

vraag@mi-is.be

www.mi-is.be

Volg ons op



Colofon

De POD MI (Programmatorische federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie) werd in 2003 opgericht om een menswaardig bestaan te waarborgen voor iedereen die in armoede leeft. Sinds meer dan 10 jaar verdedigen wij het recht op maatschappelijke integratie, door een menswaardig leven trachten te bieden aan de personen die tussen de mazen van het net van de sociale zekerheid vallen en die in bestaansonzekerheid leven.

Hoofdredactie

Lisa Asselman, Project coordinator Asylum Migration and Integration Fund (AMIF)

Beeldredactie

Jan De Coninck, Woordvoerder POD Maatschappelijke Integratie

Lay-out

Jan De Coninck, Woordvoerder POD Maatschappelijke Integratie

Verantwoordelijke Uitgever

Alexandre Lesiw, Voorzitter a.i. POD Maatschappelijke Integratie

Partners die meewerkten aan deze publicatie

- OCMW Antwerpen, Grote Markt 1, 2000 Antwerpen
- OCMW Gent, Sint-Martensstraat 13, 9000 Gent
- OCMW Charleroi, 13 Boulevard Joseph II, 6000 Charleroi
- OCMW Luik, Place Saint-Jacques 13, 4000 Liège
- OCMW Brussel, Hoogstraat 298a, 1000 Brussel

Auteursrecht

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de POD Maatschappelijke Integratie.

Uitsluiting aansprakelijkheid

De POD Maatschappelijke Integratie sluit iedere aansprakelijkheid voor schade als gevolg van druk- en zetfouten uit.

Een initiatief van het

Lerend netwerk rond Sociale Activering van Nieuwkomers van de POD Maatschappelijke Integratie.

Mogelijk gemaakt dankzij het **AMIF, het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie**



Naar een meer geïntegreerd migratiebeleid dankzij het AMIF

Logo van partners die meewerkten aan deze publicatie



Voorwoord

In België is het geïnstitutionaliseerde integratiebeleid voor nieuwkomers gebouwd op twee principes. Het eerste principe omvat de inburgering van migranten, het tweede principe bevat de hulp die migranten krijgen wanneer zij socio-economische problemen ondervinden.

De OCMW-activiteiten die georganiseerd worden in het kader van de sociale en maatschappelijke integratie¹ van de bevolking in nood in ons land sluiten hoofdzakelijk aan bij het tweede principe. Bijgevolg dient een duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen de regionale hulpverlening die de algemene integratie van migranten in België tegemoetkomt en de hulp bij de maatschappelijke integratie van migranten die leven in een situatie van armoede en sociale uitsluiting. Beide doelgroepen overlappen elkaar gedeeltelijk, maar niet volledig. Niet alle migranten bevinden zich in een situatie van armoede en zij hoeven dus ook niet allemaal beroep te doen op OCMW-steun.

Het optreden van de OCMW's is van wezenlijk belang voor de migranten die zich in een precare situatie bevinden en kampen met multilevel-problematieken zoals huisvesting, kinderopvang, financiële problemen, scholing en een complexe gezinssituatie (o.a. gezinshereniging).

Uit de cijfers inzake de toekenning van het leefloon en maatschappelijke dienstverlening blijkt dat steeds meer personen afkomstig uit niet-EU-landen die langdurig legaal in België verblijven, een beroep doen op de diensten van de OCMW's. Een groot aantal vluchtelingen die in 2015 en 2016 aankwamen in België, heeft ondertussen hun asielprocedure achter de rug en sommigen onder hen zijn genoodzaakt om aan te kloppen bij het OCMW². De begeleiding van nieuwkomers is dus meer dan ooit een actueel verschijnsel binnen de OCMW-werking die elke extra ondersteuning nodig heeft.

Het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF) ondersteunt de lidstaten van de EU in de aanpak van de toegenomen migratie naar Europa. De subsidies kunnen enkel gebruikt worden om nieuwkomers uit derde landen te ondersteunen en lenen zich uitstekend voor versterking van de sociale activering³ van nieuwkomers met multilevelproblematieken binnen de OCMW-werking. Deze groep haakt namelijk sneller af in de reguliere taalopleidingen en inburgeringscircuits die aangeboden worden door de regio's.

In de programmatieperiode 2014-2020 hebben de vijf grootste OCMW's van België sinds midden 2015 dankzij AMIF-middelen elk een gespecialiseerd project kunnen opzetten om de sociale activering van nieuwkomers die in een zeer precare situatie leven te ondersteunen.

Deze gids bevat een gedetailleerde beschrijving van elk project. Alle projectmedewerkers maken sinds 2016 ook deel uit van een lerend netwerk waar de successen en moeilijkheden van elke project open en in vertrouwen gedeeld worden. Net als voor de nieuwkomers die instappen in de AMIF-projecten, was het ook voor de projectbeheerders een leertraject. Alle projecten lopen nog tot eind 2021.

De POD MI dankt van harte de OCMW's van Luik, Charleroi, Brussel, Gent en Antwerpen voor hun motivatie, dagelijkse inzet en waardevolle bijdrage aan het lerend netwerk en deze projectfiches.

¹ De Wet inzake het recht op maatschappelijke integratie van 26 mei 2002 geeft de openbare centra voor maatschappelijk welzijn de opdracht aan iedere persoon het recht op maatschappelijke integratie te verzekeren. Dit is een federale bevoegdheid.

² In 2018 was 29,6% van de rechthebbenden op financiële hulp in de vorm van een equivalent leefloon afkomstig uit een land van buiten de EU, dat is 2,9% meer dan in 2015 (26,7%).

³ Het sociaal activeringsbeleid wil de maatschappelijke participatie verhogen en het sociaal isolement doorbreken door maatschappelijk zinvolle activiteiten te ondernemen, ofwel als een doel op zich, ofwel als een eerste stap in een traject voor socioprofessionele inschakeling, ofwel als een eerste stap in een betaalde tewerkstelling. Meer informatie: <https://www.mi-is.be/nl/studies-publicaties-statistieken/sociale-activering-tussen-actief-burgerschap-en-betaalde-arbeid>

Inhoud

Colofon	1
Voorwoord	2
Het OCMW van Antwerpen – Project AMIE.....	6
1. Het project in vogelvlucht	6
1.1 Waarom met dit project aan de slag?	6
1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement	6
1.3 Sociale Activering	7
1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU	7
1.5 Uitvoering	8
2. De aanpak.....	8
2.1 Individuele begeleiding	9
2.2 Groepsessies.....	10
2.3 Competenties van de projectmedewerkers	10
2.4 Vertrouwen in het project binnen de organisatie.....	11
2.5 Budget	11
3. De visie achter het project	11
4. Plus- en minpunten van het project.....	12
4.1 Pluspunten.....	12
4.2 Minpunten.....	12
4.3 Toekomst.....	12
Het OCMW van Gent – Interactief!.....	13
1. Het project in vogelvlucht	13
1.1 Waarom met dit project aan de slag?	13
1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement	13
1.3 Sociale activering.....	14
1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU	15
1.5 Uitvoering.....	15
2. De aanpak.....	16
2.1 Collectieve begeleiding.....	16
2.2 Individuele begeleiding	18
2.3 Competenties van de projectmedewerkers	19
2.4 Vertrouwen in het project binnen de organisatie.....	19
2.5 Budget	20
3. De visie achter het project	21

4. Plus- en minpunten van het project.....	21
4.1 Pluspunten.....	21
4.2 Minpunten.....	21
4.3 Toekomst.....	21
OCMW van Charleroi – ACTIV UP!	23
1. Het project in vogelvlucht	23
1.1 Waarom met dit project aan de slag?	23
1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement	23
1.3 Sociale Activering	24
1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU	25
1.5 Uitvoering.....	26
2. De aanpak.....	26
2.1 Collectieve begeleiding.....	26
2.2 Individuele begeleiding	28
2.3 Competenties van de projectmedewerkers	28
2.4 Vertrouwen in het project binnen de organisatie.....	29
2.5 Budget	29
3. De visie achter het project	30
4. Plus- en minpunten an het project.....	30
4.1 Pluspunten.....	30
4.2 Minpunten.....	30
4.3 Toekomst.....	31
Het OCMW Van Luik – MOD’ACTIONS	32
1. Het project in vogelvlucht	32
1.1 Waarom met project aan de slag?	32
1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement	32
1.3 Sociale activering.....	33
1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU	33
1.5 Uitvoering.....	34
2. De aanpak.....	34
2.1 Oriëntering	35
2.2 Collectieve begeleiding.....	35
2.3 Individuele begeleiding	36
2.4 Competenties van de projectmedewerkers.....	37
2.5 Vertrouwen in het project binnen de organisatie.....	37
2.6 Budget	38

3. De visie achter het project	38
4. Plus- en minpunten van het project.....	39
4.1 Pluspunten.....	39
4.2 Minpunten.....	39
4.3 Toekomst.....	39
Het OCMW van Brussel – MOVE UP!	40
1. Het project in vogelvlucht	40
1.1 Waarom met dit project aan de slag?	40
1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement	40
1.3 Sociale Actvering	40
1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers an buiten de EU	41
1.5 Uitvoering.....	41
2. De aanpak.....	41
2.1 Collectieve begeleiding.....	42
2.2 Competenties van de projectmedewerkers	43
2.3 Vertrouwen in het project binnen de organisatie.....	43
2.4 Budget	44
3. De visie achter het project	44
4. Wat werkt er in het project?	45



Het OCMW van Antwerpen – Project AMIE



1. Het project in vogelvlucht

1.1 Waarom met dit project aan de slag?

Het AMIE project van het OCMW van Antwerpen vormt een inspirerende praktijk omwille van haar sterktes:

1. aandacht voor een psycho-educatieve begeleiding en
2. het vrijmaken van waardevolle tijd voor elke deelnemer van het project.

Het inbrengen van tijd in de begeleiding van nieuwkomers die nog niet kunnen instappen in een activeringstraject maakt dat er dieper geluisterd kan worden naar de noden van elke deelnemer. Via collectieve modules wordt er “samen” met de projectmedewerkers en andere deelnemers gewerkt aan de individuele noden van elke persoon. Iedereen ziet op het einde van de rit de meerwaarde in van hulp te vragen.

Dankzij een continue nauwe samenwerking verhoogt de zelfredzaamheid en het vertrouwen van de deelnemers in henzelf en in de maatschappij. Een nieuw sociaal netwerk vormt een houvast bij de volgende stap die de deelnemers moeten zetten in hun integratietraject.

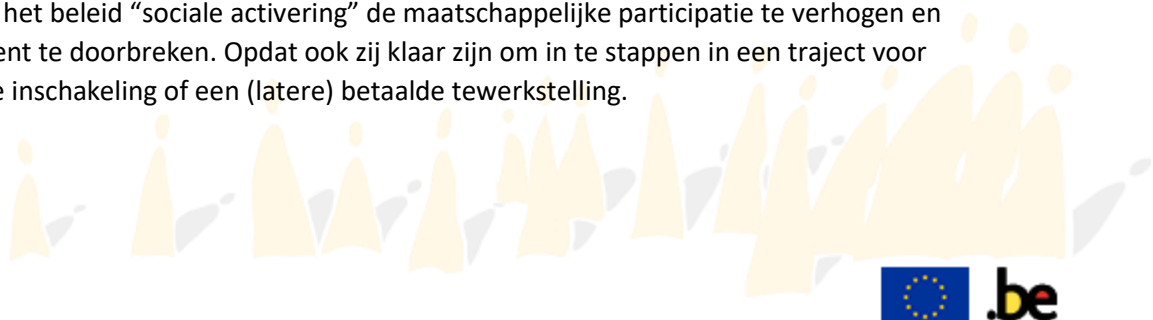
1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement

Het concept "activering" verwijst vaak naar het sociale beleid dat tot doel heeft de uitkeringsgerechtigden te integreren op de arbeidsmarkt. Maar niet alle uitkeringsgerechtigden van het OCMW kunnen (op korte of middellange termijn) op de arbeidsmarkt geïntegreerd worden om zeer uiteenlopende redenen: ziekte, huisvestingsproblemen, kinderopvang, gebrek aan kwalificaties, het niet kennen van een van de landstalen,... Ze zijn minder zelfredzaam en lopen een hoog risico op isolement.

Het probleem doet zich vooral voor bij een specifieke doelgroep: mensen van buitenlandse herkomst. Vooral nieuwkomers in Antwerpen en meer precies erkend vluchtelingen ondervinden grote moeilijkheden om zelfstandig te participeren in de samenleving. Maar liefst de helft van de erkend vluchtelingen ontving in 2016 in Antwerpen OCMW-steun, terwijl slechts 1,6% van de autochtone bevolking hier beroep op deed. Deze doelgroep heeft dus nood aan extra ondersteuning.

Ondanks eerdere inspanningen blijft deze groep ver verwijderd van de arbeidsmarkt en beschikken ze niet over de juiste informatie of competenties om zelfstandig te participeren in de samenleving. Bovendien kampen veel nieuwkomers met psychosociale problemen door hun vlucht naar Europa. Een combinatie van deze factoren zorgt ervoor dat deze doelgroep beduidend minder zelfredzaam is en sneller maatschappelijk geïsoleerd raakt.

Om ook hen een kans te geven om zich te integreren in hun nieuwe omgeving, probeert het OCMW van Antwerpen via het beleid “sociale activering” de maatschappelijke participatie te verhogen en hun sociaal isolement te doorbreken. Opdat ook zij klaar zijn om in te stappen in een traject voor socio-professionele inschakeling of een (latere) betaalde tewerkstelling.



1.3 Sociale Activering

Het hoofddoel van het project bestaat eruit alle deelnemers sociaal te activeren. Hun maatschappelijke participatie verhoogt en hun sociaal isolement wordt doorbroken in de hoop dat zij daarna kunnen instappen in een traject voor socio-professionele inschakeling of een betaalde tewerkstelling.

Het project van het OCMW van Antwerpen probeert dit te realiseren door individuele en collectieve begeleiding aan te bieden. Elke soort begeleiding heeft haar eigen doelstellingen.

Individuele begeleiding:

- Zelfredzaamheid verhogen
- Activering (professioneel of sociaal)
- Welzijn verhogen (in geval van trauma, depressie, verslaving, eenzaamheid...)

Collectieve begeleiding:

- Sociale netwerken uitbouwen
- Isolatie en eenzaamheid verminderen
- Sociale vaardigheden verbeteren
- Kennis van maatschappij verbeteren
- Integratie verhogen
- Voorbereiding op activering
- Taal verbeteren

1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU

- Erkend vluchtelingen en subsidiaire beschermden
- 18+
- Wonen in regio Antwerpen
- Leefloon ontvangen van OCMW Antwerpen
- Klein sociaal netwerk

Het project richt zich uitsluitend op nieuwkomers afkomstig van buiten de Europese Unie. Het project wordt gesubsidieerd door het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie, dat zich uitsluitend richt tot projecten voor mensen afkomstig van buiten de EU.

De voornaamste doelgroep binnen het project bestaat uit erkend vluchtelingen of subsidiair beschermden, maar kwetsbare derdelanders met andere verblijfsstatuten kunnen ook deelnemen. Mensen die via gezinshereniging (met een derdelander) naar Antwerpen zijn gekomen of slachtoffer zijn mensenhandel kunnen steeds in het project stappen.

De leeftijdsgrens blijft behouden op 18 jaar. Voor minderjarigen bestaan er voldoende andere ondersteunende initiatieven binnen de organisatie. Ze moeten in de regio Antwerpen wonen en een leefloon ontvangen van het OCMW van Antwerpen. Ze kunnen slechts beroep doen op een klein sociaal netwerk en hebben moeite om het klassieke integratietraject te volgen. Deelnemers mogen niet in een artikel 60-traject zitten.

De reguliere werking van het OCMW (maatschappelijk werker, arbeidsbegeleider, gezinsondersteunend figuur, ...) verwijst potentiële deelnemers door naar het project. Vooral mensen met een verminderde autonomie, een langdurig beroep op de bijstand of belemmerende stressfactoren komen in aanmerking. Daarna volgt er een intakegesprek.

Er staan twee vragen centraal:

1. Is de potentiële deelnemer gemotiveerd om deel te nemen aan het project?
2. Kan het project een antwoord bieden op de hulpvraag van de deelnemer?

1.5 Uitvoering

Het project AMIE bestaat binnen het OCMW van Antwerpen en wordt getrokken door:

- Twee voltijdse medewerkers
- Een halftijdse leidinggevende

Een administratieve medewerker zou een meerwaarde zijn, maar bij gebrek aan middelen doet het projectteam beroep op stagiairs, vrijwilligers of ervaringsdeskundigen voor het administratieve beheer van het project. Aangezien het project subsidies ontvangt van de EU moet het projectteam elk jaar een uitgebreid financieel en inhoudelijk rapport indienen.

Kennis over het leefloonbeleid, rechten en plichten van leefloners en het integratiebeleid in Vlaanderen zijn noodzakelijk om de personen adequaat te ondersteunen.

2. De aanpak

Het AMIE-project biedt een intens en zeer persoonlijk traject aan nieuwkomers die extra ondersteuning nodig hebben voordat het OCMW hen kan toe leiden naar werk. Deze mensen kunnen eerst op intakegesprek komen. Tijdens dit gesprek wordt de hulpvraag verkend en de verwachtingen van de potentiële deelnemer verduidelijkt.

Het traject duurt ongeveer zes maanden en bevat een wekelijkse intensieve begeleiding die bestaat uit individuele gesprekken en groepssessies. De individuele begeleiding wordt op maat van de klant uitgewerkt op basis van zeer diverse hulpvragen. Het project probeert vooral te vertrekken en in te gaan op de motivatie van de klant. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan het taalniveau Nederlands van de klant.

De individuele gesprekken gaan door op verschillende locaties. Ze kunnen plaatsvinden in de spreekkamer bij het OCMW, tijdens huisbezoeken of op andere externe locaties. Hierbij wordt steeds rekening gehouden met de noden van de deelnemers.

De groepssessies vinden wekelijks tijdens een halve dag plaats. Ze worden georganiseerd rond een thema. Zo zijn drie soorten groepsactiviteiten:

- 1) Informatieve sessie (rechten en plichten, huurwetgeving, gezondheidszorg, ...)
- 2) Psychosociale sessies (omgaan met stress, slaapproblemen, identiteit als vluchteling, ...)
- 3) Uitstappen in kader van integratie (kennismaking met aanbod in Antwerpen)

Naast de structuur van het project zijn ook de competenties van de projectmedewerkers zeer belangrijk en de steun en het vertrouwen die het project ontvangt binnen de organisatie.



2.1 Individuele begeleiding

2.1.1 Beginfase individuele begeleiding

Doel	<ol style="list-style-type: none">1) Kennismaking2) Vertrouwen winnen3) Isolatie doorbreken4) Openheid over problemen creëren5) Einddoelen van traject formuleren
Inhoud	Doorverwijzing (afstemmen met doorverwijzers) Intakegesprek: info aan de klant geven over project (aanbod) Situatie van de klant leren kennen (voldoen ze aan de voorwaarden?) <ul style="list-style-type: none">• 1e deelname aan individuele gesprekken/huisbezoek/etc.
Opzet	Intake = min. 1 uur <ul style="list-style-type: none">• Kan bij OCMW zelf of op meer vertrouwde locatie (huisbezoek of sociale dienst samen met medewerkers)

2.1.2 Middenfase individuele begeleiding

Doel	<ol style="list-style-type: none">1) Werken aan individuele doelen2) Kennis vergroten3) Zelfvertrouwen vergroten4) Contact leggen met andere verenigingen5) Levenssituatie stabiliseren (op alle vlakken)
Inhoud	Wekelijkse individuele gesprekken van 1u (psychosociale gesprekken) Inhoud afgestemd op individuele doelstellingen van de klant Randvoorwaarden activering Toekomstplannen opstellen met deeltappen
Opzet	1 x week – 1 u gesprek Zeer flexibel ('s avonds of na kantooruren mogelijk) Zeer bereikbaar (internet; FB, whatsapp, SMS, GSM) Snel beschikbaar (afspraak binnen 1 à 2 dagen) Setting: in onze bureaus of spreekkamer

2.1.3 Eindfase individuele begeleiding

Doel	<ol style="list-style-type: none">1) Zelfredzaamheid2) Sociaal en professioneel netwerk verstevigen3) Voorbereiden op zelfstandigheid en afronding traject4) Toeleiden naar activering
Inhoud	Grotere zelfredzaamheid Minder frequente contacten Doorverwijzing naar externen Concrete stappen naar activering zetten

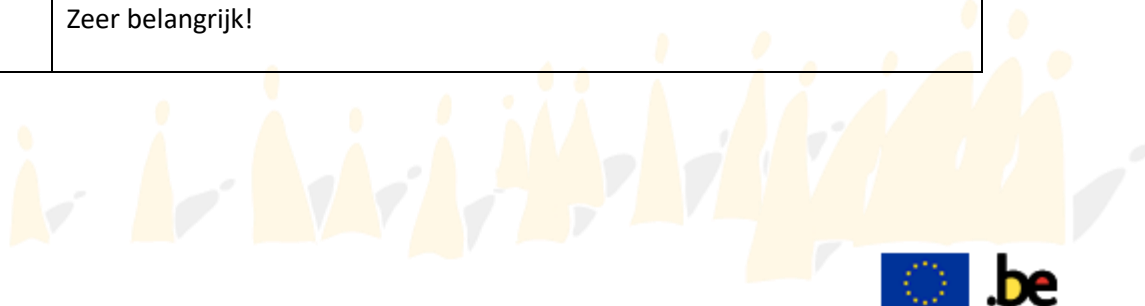
Opzet	Minder frequent (1 à 2 x per maand) Inzet op zelfstandig uitvoeren van nieuwe taken Op afstand volgen van stappen die de klant zelfstandig zet, opvolging via telefoon
--------------	--

2.2 Groepsessies

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Doorbreken van sociale isolatie 2) Opbouwen van sociale netwerken (vrienden maken in de groep) 3) Verbeteren van sociale vaardigheden 4) Integratie in de samenleving vergroten
Inhoud	<p>1x per week groepsactiviteit van 3 uur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Groepsafspraken maken - Kennismaking met elkaar (wekelijks andere groepsamenstelling) - Introductie in het thema - Uitdiepen van het thema <p>→ Evaluatie (Hoe heb je het ervaren? Wat heb je geleerd?)</p>
Opzet	<p>Afwisselend woensdag en vrijdagmiddag (reden: Nederlandse les op bepaalde dagen: zo kunnen mensen minstens 1x om de 2 weken deelnemen)</p> <p>3u met pauze tussenin (15 min)</p>

2.3 Competenties van de projectmedewerkers

Benodigde competenties	Kennis van multicultureel kader en interculturele hulpverlening Taal aanpassen aan laagtaalvaardigheid via specifieke gesprekstechnieken (bv. communicatiewaaijer, inzetten sociale tolken)
Beroepsopleiding	Sociale richting met ervaring met multiculturaliteit en groepsgebeuren (vb. lerarenopleiding)
Kennis	Kennis over migratie-gerelateerde psychosociale problemen (depressie, PTSS, migratieverdriet, etc.) Basiskennis OCMW-wet en regelgeving (+ sociale zekerheid)
Persoonskenmerken	<ul style="list-style-type: none"> • Openheid • Flexibiliteit • Transparantie • Basishouding van de hulpverlener tolerantie
Nascholing	Rol van psychische problemen binnen bepaalde culturen/religies De sociale kaart, specifiek i.v.m. vluchtelingen problematieken en psychische begeleiding van anderstaligen
Supervisie – intervisie nodig?	Zeer belangrijk!



2.4 Vertrouwen in het project binnen de organisatie

Of het project slaagt, hangt ook van de organisatie waarbinnen het project tot stand komt. Het draagvlak is zeer belangrijk, aangezien een groot aantal deelnemers vanuit de wijkwerking van het OCMW worden doorverwezen. Het is belangrijk dan ook de wijkwerkers overtuigd zijn van de meerwaarde van het AMIE-traject voor de nieuwkomers.

Daarnaast is ook een samenwerking met andere organisaties, vzw's, jeugdcentra, de bibliotheek, musea, scholen zeer belangrijk om interessante groepsactiviteiten te organiseren in de stad Antwerpen. Als deelnemers via het project kennismaken met andere dienstverleningen verhoogt dat hun zelfredzaamheid. Deze nieuwe organisaties en plekken voelen al bekender aan voor hen. Ze kunnen er na verloop van tijd ook alleen naartoe gaan.

Draagvlak binnen de organisatie	Zeer belangrijk → project leeft op doorverwijzingen vanuit de wijk, er moet vertrouwen zijn in het project + geloof in de positieve effecten
Rol van het management	Bewaken van draaglast vs. draagkracht van de medewerkers Rol van de medewerkers afbakenen naar de organisatie toe
Samenwerking met andere organisaties	Zeer belangrijk (op alle levensgebieden)
Locatie	Laagdrempelige + gezellige locatie is essentieel <ul style="list-style-type: none"> - vriendelijk onthaal - toegankelijk - bereikbaar met openbaar vervoer - kinderen kunnen meenemen indien nodig (als er geen opvang is) - rust uitstralen
Kwaliteitsbewaking	Moet in de werking ingebakken zitten : <ul style="list-style-type: none"> → aftoetsen bij klanten of hun doelen behaald worden → aftoetsen bij doorverwijzen of hun doelen behaald worden

2.5 Budget

Personeelskost	2 VTE + 1 leidinggevende (halftijds)
Materiaalkost	Normale werkmaterialen (bureau, laptop) + specifiek materiaal voor groepsessies (beamer, lamineermachine, knutselmateriaal) + budget voor uitstappen

3. De visie achter het project

Het hele project steunt op een holistische visie en een grote beschikbaarheid naar de deelnemers toe. Er zijn drie belangrijke pijlers:

Flexibiliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Traject op maat van elke klant • Ingaan op de motivatie van de klant
Laagdrempeligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijk onthaal • "Gezellige" spreekkamer + budget voor uitstappen

Bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • Via smartphone met WhatsApp, Facebook Messenger, sms • Facebook groep • Tijd
-----------------------	--

4. Plus- en minpunten van het project

4.1 Pluspunten

- Vrijheid om het project zinvol in te vullen
- Combinatie van individuele en groepsbegeleiding bij dezelfde dienst
- Heel veel waardevolle tijd voor de deelnemers!
- Lange duur van de begeleiding is een pluspunt aangezien de echte kern van de problemen vaak pas later in de begeleiding aan bod komt
- Samenwerking en doorverwijzing
- Project bevindt zich tussen de fase van Inburgering en Activering (noodzakelijke stap voor klanten met migratie-gerelateerde problemen)
- Aan de slag gaan met motivatie van de klant
- Geen overlapping met taak van de maatschappelijk werker (geen controlerende/sanctionerende functie)
- Groepssessies: inspelen op de thema's die leven in de groep
- 1 aanspreekpunt voor alle levensgebieden: samen op zoek naar doorverwijzingen

4.2 Minpunten

- Geschikte locatie is niet vanzelfsprekend
- Rol van duizendpoot als projectmedewerker
- Aanbod voor vluchtelingen in de sociale kaart kennen en updaten
- Zware administratieve last (ten koste van tijd voor begeleidingen) van het AMIF-project
- Opkomst bij groepssessies (telkens opbellen ter herinnering is noodzakelijk) stimuleren

→ Nu kalender voor het hele jaar + FB notificatie

4.3 Toekomst

- Meer inzetten op communicatie via FB, WhatsApp, smartphone (MAAR ook begrenzen!)
- Samenwerking met nieuwe initiatieven (Solentra in Antwerpen – psychologische begeleiding)
- Balanceren tussen eigen motivatie en verantwoordelijkheid van de klant en aanklappend werk



Het OCMW van Gent – Interactief!



1. Het project in vogelvlucht

1.1 Waarom met dit project aan de slag?

Het project rond sociale activering van het OCMW Gent is innovatief omdat er gekozen wordt om andere disciplines dan het klassieke individuele maatschappelijk werk in te zetten voor de begeleiding van laagtaalvaardige nieuwkomers. Zo bestaat het begeleidingsteam uit maatschappelijk werkers, interculturele bemiddelaars, tolken en consultants/groepswerkers die de problemen van anderstaligen deskundig aan te pakken.

Deze deskundigheid werd voor een groot stuk verworven tijdens een eerder Europees subsidieproject waarbij de medewerkers geruime tijd coaching kregen van professor Piet Van Avermaet, directeur van het centrum voor diversiteit en leren, en een absolute autoriteit op dit vlak. Wanneer nieuwe medewerkers het team versterken, zorgt het OCMW ervoor dat ook zij deze verzamelde kennis optimaal kunnen verwerven.

Door de begeleiding en bijhorende methodieken uit te werken op basis van wetenschappelijke bevindingen over lage taalvaardigheid krijgt het project extra diepgang. Een geïntegreerde aanpak met aandacht voor taal en andere levensdomeinen is essentieel voor de doelgroep van de laagtaalvaardigen. Het team begeleiders kan gemakkelijker contact leggen met de anderstalige deelnemers en er kan gemakkelijker verbinding gevonden worden met de aanwezige problematieken.

1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement

Het concept "activering" verwijst vaak naar het sociale beleid dat tot doel heeft de uitkeringsgerechtigden te integreren op de arbeidsmarkt. Maar niet alle uitkeringsgerechtigden van het OCMW kunnen (op korte of middellange termijn) op de arbeidsmarkt geïntegreerd worden om zeer uiteenlopende redenen: ziekte, huisvestingsproblemen, kinderopvang, gebrek aan kwalificaties, het niet kennen van een van de landstalen,... Ze zijn minder zelfredzaam en lopen een hoog risico op isolement.

Het probleem doet zich in Gent vooral voor bij een specifieke doelgroep: mensen van buitenlandse herkomst en vooral mensen afkomstig van buiten de Europese Unie. Het profiel van deze mensen kan heel verschillend zijn en meerdere variabelen kunnen in kader van (sociale) activering een rol spelen: nationaliteit, geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, werkervaring, talenkennis, soort alfabetisering en niveau, historiek als vluchteling, (psychische) gezondheid, al dan niet traumatische ervaring, positie in het gezin, ...

Veel van deze mensen komen omwille van het ontbreken van financiële middelen, de taalbarrière, de onbekendheid met onze maatschappij, psychische en medische belemmeringen, een beperkte opleiding of werkervaring,... bij het OCMW terecht.

Het OCMW Gent wil deze kwetsbare doelgroep op een maatgerichte manier helpen via een sociaal activeringsbeleid opdat zij ook hun plaatsvinden in onze maatschappij en kunnen werken aan hun zelfredzaamheid. Uiteindelijk wil het OCMW van Gent hun maatschappelijke participatie verhogen en

hun sociaal isolement doorbreken, zodat zij eventueel daarna klaar zijn om in te stappen in een traject voor socio-professionele inschakeling of een betaalde tewerkstelling.

1.3 Sociale activering

Het hoofddoel van het project bestaat eruit alle deelnemers sociaal te activeren. Hun maatschappelijke participatie verhoogt en hun sociaal isolement wordt doorbroken. Dit kan een doel op zich zijn of als een opstap dienen om daarna in een traject voor socio-professionele inschakeling of een betaalde tewerkstelling te kunnen instappen.

Om een effectief sociaal activeringsbeleid aan te bieden, is er één specifiek sleutelwoord zeer belangrijk in de ogen van het OCMW van Gent en dat is 'maatzorg'. Voordat het OCMW een specifieke begeleiding aanbiedt, onderzoekt het eerst wat de mogelijkheden zijn van de persoon in nood. Wat kan deze persoon aan? Wat is zijn droom? Enkele voorbeelden van persoonlijke wensen zijn: studie aanvatten, cursus Nederlands volgen, informatie over de samenleving ontvangen of een vorming volgen bij het OCMW. Op basis van deze informatie kan de persoon deelnemen aan verschillende begeleidingssessies.

Het OCMW van Gent biedt binnen het project vijf soorten begeleidingssessies aan. Elke soort begeleiding heeft haar eigen doelstellingen. De begeleidingen kunnen verder opgedeeld worden in collectieve en individuele begeleidingen.

Collectieve begeleiding

1) Gemeenschappelijk Onthaal voor Anderstaligen (GOAL) in eigen taal of contacttaal:

- Kennis samenleving uitbreiden (herhaalt en bouwt verder op de informatie uit de inburgeringscursussen in Vlaanderen)
- Kennis rechten en plichten vergroten
- Zelfredzaamheid verhogen

2) Voortraject Integratie Anderstaligen (VIA) in het Nederlands:

- Kennis Nederlands verhogen
- Praktisch gericht taalleren
- Competenties ontdekken en versterken
- Kennismaken met verschillende beroepen (via beroepsinitiaties)
- Sociale vaardigheden verbeteren
- Eigen noden en wensen in kaart brengen
- Sociale netwerken uitbouwen
- Isolatie en eenzaamheid verminderen
- Voorbereiding op activering

3) Maatschappelijke Integratie in het Nederlands:

- Specifieke ondersteuning voor laagtaalvaardigen, analfabeten of uitgeleerden
- Taaloefenkansen
- Ervaringsgericht en contextueel leren
- Voorbereiding op activering en tewerkstelling

Individuele begeleiding

4) Individueel gesprek maatschappelijk werker met een interculturele bemiddelaar:

- Heldere communicatie tot stand brengen en taalbijstand verlenen

- Emotionele ondersteuning
- Eigen doelstellingen in kaart brengen
- Informatie geven over culturele achtergronden

5) Individuele opvolging en doorverwijzing naar gepaste taallessen:

- Het cursusaanbod Nederlands in regio Gent leren kennen
- Gepaste taalbegeleiding krijgen
- Samen taalnoden duidelijk formuleren

1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU

- Erkend vluchtelingen en subsidiaire beschermden
- 18+
- Wonen in regio Gent
- Leefloon ontvangen van OCMW Gent
- Klein sociaal netwerk
- Laagtaalvaardig en/of laaggeschoold

Het project richt zich vooral op nieuwkomers afkomstig van buiten de Europese Unie doordat het project wordt gesubsidieerd door het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie, dat zich uitsluitend richt tot projecten voor mensen afkomstig van buiten de EU.

Het OCMW van Gent heeft ervoor gekozen om iedereen die anderstalig is, toe te laten om deel te nemen aan de bovenstaande activiteiten. Op financieel-administratief vlak wordt er een verdeelsleutel toegepast, waardoor het AMIF enkel de begeleiding van nieuwkomers van buiten de EU subsidieert.

Het OCMW wil inclusiviteit als waarde binnen het OCMW promoten en koos er daarom voor om alle anderstaligen op dezelfde manier te begeleiden. Het gaat ervan uit dat alle anderstaligen kampen met gelijkaardige problematieken. Iets meer dan 60% van het aantal anderstaligen die aan een van de begeleidingssessies deelnemen van het OCMW, is afkomstig van buiten de EU.

De voornaamste doelgroep binnen het project bestaat uit erkend vluchtelingen of subsidair beschermden, maar kwetsbare derdelanders met andere verblijfsstatuten kunnen ook deelnemen. Het project richt zich tot die kwetsbare groep die laagtaalvaardig is en geen aansluiting kan vinden bij de andere organisaties in het Gentse.

De leeftijdsgrens blijft behouden op 18 jaar. Deelnemers moeten in de regio Gent wonen en een leefloon ontvangen van het OCMW van Gent. Ze kunnen slechts beroep doen op een klein sociaal netwerk en hebben moeite om het klassieke integratietraject te volgen. Deelnemers mogen niet in een artikel 60-traject zitten.

De reguliere werking van het OCMW (maatschappelijk werker, arbeidsbegeleider, gezinsondersteunend figuur, ...) verwijst potentiële deelnemers door naar het project.

1.5 Uitvoering

Het project Interactief bestaat binnen het OCMW van Gent en wordt getrokken door:

- Twee voltijdse groepsbegeleiders VIA
- Een voltijdse begeleider maatschappelijke integratie
- Drie voltijdse interculturele bemiddelaars/sociale tolken/groepsbegeleiders GOAL
- Een halftijdse teamleider

Kennis over het leefloonbeleid, rechten en plichten van leefloners en het integratiebeleid in Vlaanderen zijn noodzakelijk om de personen adequaat te ondersteunen.

2. De aanpak

Het project “Interactief” is specifiek gericht tot een kwetsbare groep die laagtaalvaardig is en geen aansluiting kan vinden bij de andere organisaties in de regio Gent. Het OCMW streeft ernaar om de anderstaligen te versterken dankzij een opeenvolging van begeleidingssessies waarbij zij continu worden opgevolgd.

Zo worden zij bij aanvang geholpen met een algemene informatiesessie (GOAL) in de eigen taal of in een contacttaal. Vervolgens worden interculturele medewerkers ingezet om de linguïstische en culturele vertaling te waarborgen en eventuele communicatieproblemen te overbruggen.

Nederlands leren is een belangrijke stap naar integratie en iedere medewerker binnen de sociale dienst draagt hier dan ook zijn steentje bij. De doelgroep wordt doorverwezen naar de bevoegde instanties om een taaltraject NT2 op te zetten en de nodige inspanningen worden gedaan om de begeleiding en opvolging ervan te organiseren. De doelgroep kan ook deelnemen aan de activiteiten van de module Maatschappelijke Integratie.

In een later stadium is de doelgroep klaar voor een screening om hun individuele kwaliteiten en belemmeringen in kaart te brengen zodat een vervolgentraject kan opgezet worden richting verdere integratie en participatie. Geïnteresseerde personen kunnen dan instappen in het VIA-traject.

Er zijn heel wat samenwerkingsverbanden opgebouwd om een activeringstraject op te bouwen. Het OCMW van Gent zet in op de dienstverlening aan en activering van zijn cliënteel dankzij haar maatzorgmethodiek, afhankelijk van eigen competenties, mogelijkheden en interesses.

2.1 Collectieve begeleiding

2.1.1 Gemeenschappelijk onthaal voor anderstaligen (GOAL)

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kennis samenleving uitbreiden 2) Kennis rechten en plichten vergroten – responsabilisering “integratie komt van twee kanten” 3) Zelfredzaamheid verhogen
Inhoud	<p>Alle nieuwe steuntrekkers volgen bij OCMW Gent een introductievorming rond rechten en plichten.</p> <p>Zij die onvoldoende Nederlands begrijpen en spreken om deze introductie in het Nederlands voldoende te begrijpen, krijgen deze vorming in hun moedertaal of contacttaal, zodat er zoveel mogelijk garantie is op duidelijkheid.</p> <p>Daarvoor worden er afzonderlijke taalgroepen gevormd.</p>
Opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Duur: 1 dag • Gegeven door een interculturele bemiddelaar en wijkwerker in het Nederlands • Sociale tolken zijn aanwezig en voorzien vertaling

2.1.2 Voortraject integratie anderstaligen (VIA)

Doel	1) Kennis Nederlands verhogen via praktisch gericht en contextueel taalleren
-------------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 2) Competenties ontdekken en versterken en interesses in kaart brengen 3) Kennismaken met verschillende beroepen (via beroepsinitiaties) als eerste voorbereiding op activering 4) Sociale vaardigheden verbeteren en sociale netwerken uitbouwen 5) Eigen noden en wensen in kaart brengen 6) Beroepsperspectief bepalen
Inhoud	<p>Beginfase</p> <p>Eerst probeert de groepswerker zicht te krijgen op de kwaliteiten, competenties en interesses van deelnemers alsook de belemmeringen en problemen waarmee ze kampen. De groepswerker doet dit aan de hand van allerlei activiteiten, oefeningen en reflecties met de groep.</p> <p>Een voorbeeld van een activiteit/oefening waar de groepswerker zicht probeert te krijgen op de kwaliteiten en/of competenties van de deelnemers is het 'dozenspel'.</p> <p>Er worden groepen gevormd van minimum vier- en maximum zes deelnemers. Elke groep krijgt veertig kartonnen dozen en houten balkjes waar ze op een voorgeschreven manier een constructie mee moeten bouwen. Een goede samenwerking en voortdurend overleg tussen de deelnemers is hierbij van essentieel belang om tot een goed eindresultaat te komen.</p> <p>De groepswerker die observeert, krijgt een bron aan nuttige informatie over de deelnemers. Verschillende competenties kunnen daardoor in kaart worden gebracht waaronder onder andere, initiatief nemen, verantwoordelijkheidszin, inzicht, samenwerking, veilig werken, luistervaardigheid, mondelinge communicatie, kennis van het Nederlands, fysieke conditie,</p> <p>Middenfase</p> <p>Stilletjes aan neemt het vertrouwen tussen de deelnemers toe en ontstaat er een hechte groep. Dankzij het wederzijdse vertrouwen voelen de deelnemers die meestal laagtaalvaardig zijn en weinig externe contacten hebben, zich veilig om in het Nederlands te converseren. Zo neemt het aantal veilige oefenkansen Nederlands toe en worden de deelnemers gestimuleerd om zich in het Nederlands uit te drukken.</p> <p>Eindfase</p> <p>Op het einde wordt voor elke deelnemer een individueel geschikt vervolgtraject geadviseerd. In sommige gevallen is een deelnemer klaar om in een professioneel activeringstraject te stappen. In het beste geval is dit een opstap naar een verder traject naar werk.</p>
Opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Groepsproject van 3 maanden • 2 bijeenkomsten van een halve dag per week • kleine groepen (max. 10 personen) • begeleid door 2 groepswerkers

2.1.3 Maatschappelijke Integratie

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Specifieke ondersteuning voor laagtaalvaardigen, analfabeten of uitgeleerden 2) Taaloefenkansen
-------------	---

	<ol style="list-style-type: none"> 3) Ervaringsgericht en contextueel leren 4) Voorbereiding op activering en tewerkstelling
Inhoud	<p>Bij dit project wordt gefocust op integratie en emancipatie. Via groepsactiviteiten wordt het ervaringsgericht en natuurlijk leren aangescherpt en worden er maatschappelijke en culturele thema's besproken. Via deze methode wordt er ook gewerkt aan competentieverhoging en attitudevorming.</p> <p>Groepssessies met aandacht voor het aanbieden van taal oefenkansen: De doelgroep van dit project zijn de meest taalzwakken voor wie klassieke lessen Nederlands als tweede taal erg moeilijk is. Hun taalverwerving wordt impliciet geactiveerd via groepswork in plaats van expliciet via taallessen.</p>
Opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Deze begeleidingssessie wordt gevolgd tijdens een traject van arbeidszorg (en heeft dus geen vaste duurtijd) • één dag per week

2.2 Individuele begeleiding

2.2.1 Inzetten interculturele bemiddelaars

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Heldere communicatie tot stand brengen en taalbijstand verlenen 2) Emotionele ondersteuning 3) Eigen doelstellingen in kaart brengen 4) Informatie geven over culturele achtergronden
Inhoud	<p>Een interculturele bemiddelaar kan deelnemen aan een individueel gesprek tussen een maatschappelijk werker en de anderstalige cliënt. Deze gesprekken in de moedertaal zijn vaak nodig om bepaalde drempels te overwinnen.</p> <p>De interculturele bemiddelaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helpt om de communicatie met anderstaligen te verbeteren • fungeert als (sociaal) tolk • is een brug- en voorbeeldfiguur voor de anderstalige cliënten. • Hun inzet draagt bij tot een duidelijkere communicatie, beter (wederzijds) begrip en meer stimulans tot integratie.
Opzet	Op vraag kan een interculturele bemiddelaar deelnemen aan een individueel gesprek tussen maatschappelijk werkers en hun cliënten

2.2.2 Doorverwijziging taalaanbod regio Gent

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Het cursusaanbod Nederlands in regio Gent leren kennen 2) Gepaste taalbegeleiding krijgen 3) Samen taalnoden duidelijk formuleren
Inhoud	Het OCMW Gent werkt samen met het plaatselijk Agentschap voor Inburgering en Integratie (IN-Gent) die de dispatching organiseert naar de gepaste NT2 taalaanbodverstrekkers. Met zowel het IN-Gent als de taalaanbodverstrekkers heeft het

	OCMW een nauwe samenwerking opgestart opdat de maatschappelijk werkers de vooruitgang van het taaltraject van hun cliënt goed kunnen opvolgen.
Opzet	Maatschappelijk werkers volgen van dichtbij het taaltraject dat de cliënten afleggen

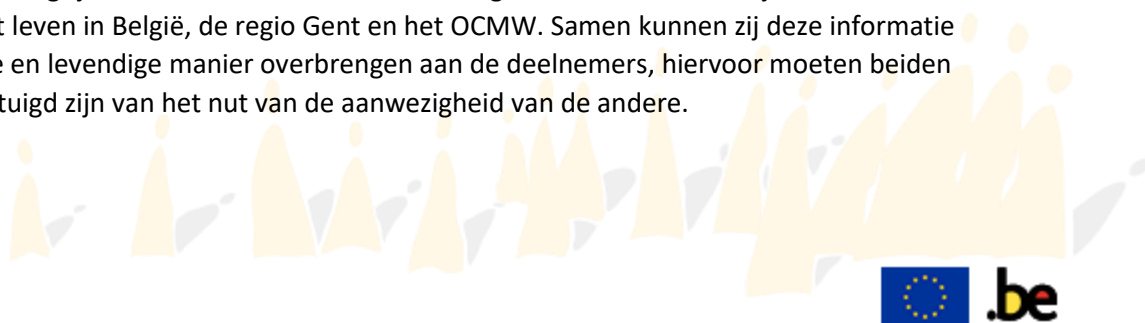
2.3 Competenties van de projectmedewerkers

Benodigde competenties	Kennis van multicultureel kader en interculturele hulpverlening Kennis wetenschappelijke methodieken voor het werken met laagtaalvaardigen
Beroepsopleiding	Sociale richting met ervaring met multiculturaliteit en groepsgebeuren
Kennis	Basiskennis OCMW-wet en regelgeving (+ sociale zekerheid) Kennis begeleiding laagtaalvaardigen, inzien belang van het creëren van oefenkansen Nederlands voor anderstaligen
Persoonskenmerken	<ul style="list-style-type: none"> • Openheid • Flexibiliteit • Geduldig

2.4 Vertrouwen in het project binnen de organisatie

Of het project slaagt, hangt ook van de organisatie waarbinnen het project tot stand komt. Het draagvlak is zeer belangrijk, aangezien een groot aantal deelnemers vanuit de wijkwerking van het OCMW worden doorverwezen. Het is belangrijk dat ook de wijkwerkers overtuigd zijn van de meerwaarde van het project Interactief voor de nieuwkomers.

Vooraf bij de begeleidingssessie GOAL (Gemeenschappelijk Onthaal) is een samenwerking met de wijkwerking zeer belangrijk. Een interculturele bemiddelaar geeft samen met de wijkwerker de informatie over het leven in België, de regio Gent en het OCMW. Samen kunnen zij deze informatie op een interactieve en levendige manier overbrengen aan de deelnemers, hiervoor moeten beiden medewerkers overtuigd zijn van het nut van de aanwezigheid van de andere.

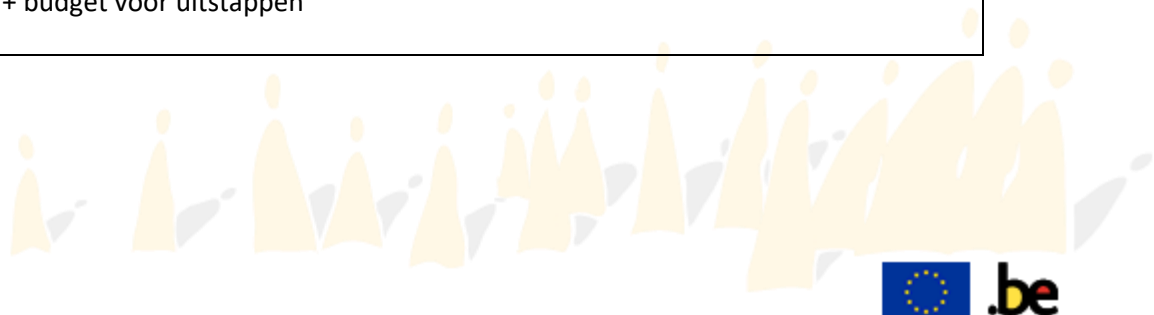


Daarnaast is ook een samenwerking met andere organisaties, vzw's, jeugdcentra, de bibliotheek, musea, scholen zeer belangrijk om interessante groepsactiviteiten te organiseren in de stad Antwerpen. Als deelnemers via het project kennismaken met andere dienstverleningen verhoogt dat hun zelfredzaamheid. Deze nieuwe organisaties en plekken voelen al bekender aan voor hen. Ze kunnen er na verloop van tijd alleen naartoe gaan.

Draagvlak binnen de organisatie	Zeer belangrijk → project leeft op doorverwijzingen vanuit de wijk, er moet vertrouwen zijn in het project + geloof in de positieve effecten
Rol van het management	Bewaken van draaglast vs. draagkracht van de medewerkers Rol van de medewerkers afbakenen naar de organisatie toe
Samenwerking met andere organisaties	Zeer belangrijk (op alle levensgebieden)
Locatie	Laagdrempelige + gezellige locatie <ul style="list-style-type: none"> • toegankelijk • bereikbaar met openbaar vervoer • veel licht • aangename lokalen
Kwaliteitsbewaking	Moet in de werking ingebakken zitten : <ul style="list-style-type: none"> • aftoetsen bij klanten of hun doelen behaald worden • aftoetsen bij doorverwijzen of hun doelen behaald worden

2.5 Budget

Personeelskost	6 VTE + 1 halftijdse teamleider
Materiaalkost	Normale werkmaterialen (bureau, laptop) + specifiek materiaal voor groepsessies (beamer, lamineermachine, knutselmateriaal) + budget voor uitstappen



3. De visie achter het project

Het OCMW van Gent ontwikkelde een project met een maatschappelijke meerwaarde en gericht op innovatie, dat aansluit bij de noden en behoeften van de doelgroep. Binnen het project is er aandacht voor de individuele responsabilisering van de deelnemers als voor de structurele uitsluitingsmechanismen van de maatschappij. Het leren van de Nederlandse taal wordt daarom gezien als noodzakelijke voorwaarde voor meer zelfredzaamheid en integratie in de samenleving. Het OCMW zet wel in op praktisch en contextueel leren van deze taal.

Er zijn drie belangrijke pijlers:

Groepswerking	<ul style="list-style-type: none">• sociaal netwerk uitbouwen• groepsdynamiek als motivator
Laagdrempeligheid	<ul style="list-style-type: none">• onthaal in contacttaal• inzet interculturele bemiddelaars
Oefenkansen Nederlands	<ul style="list-style-type: none">• praktisch Nederlands – woordenschat die gebruikt wordt in de situaties waarin de doelgroep terechtkomt• in een veilige groep oefenen

4. Plus- en minpunten van het project

4.1 Pluspunten

- Maatzorg is mogelijk: vrij naar methodieken – niet schoolse aanpak - coöperatief les geven duaal traject aanbieden...
- Doorbreken van de rol maatschappelijk werker (niet alleen meer instaan voor controle/verantwoordelijk voor de financiële steun, maar een meer ondersteunende of 'coachende' rol opnemen)
- Meerwaarde functie groepswerker
- Doelgroep krijgt aandacht – krijgt tools aangereikt , wordt meegetrokken
- Aanwakkeren van intrinsieke motivatie

4.2 Minpunten

- Sociale activering is beperkt op vlak van integratie (geen socio-economische integratie)
- Project legt beperking op van de doelgroep (alleen Derdelanders) terwijl andere doelgroepen (EU-burgers bv.) ook nood hebben aan dezelfde aanpak
- Nood aan overkoepelende ondersteuning : Insteken om om te gaan met trauma
- Nood aan andere vorm van subsidie rond sociale activering op vlak van arbeidszorg: socio-economische projecten staan niet genoeg open voor zwakke doelgroep

4.3 Toekomst

- 1) Meer investering in VIA:
 - Competenties in kaart brengen
 - Inzetbaarheid in kaart brengen
 - Plan van aanpak
- 2) Meer investering in Maatschappelijke Integratie:

- Meer energie naar oefenkansen Nederlands
- Nadruk op integratie



OCMW van Charleroi – ACTIV UP!



1. Het project in vogelvlucht

1.1 Waarom met dit project aan de slag?

Het project Activ Up! Van het OCMW van Charleroi vormt een inspirerende praktijk omwille van haar sterke punten:

- 1) De ontwikkeling van een zeer nauwe band met elke deelnemer, dankzij een intensieve begeleiding.
- 2) De ontwikkeling, bij elke deelnemer, van een echt gevoel dat hij bij de groep hoort. Dit zorgt voor vormen van solidariteit, meer bepaald via het delen van ervaringen, wet tot gevolg zal hebben dat hun vermogen om te handelen zal vergroten.

Om ervoor te zorgen dat de begeleide persoon vooruitgang boekt in het veranderingsproces dat tot doel heeft ervoor te zorgen dat hij een menselijk leven kan leiden, heeft het OCMW van Charleroi een project ingevoerd dat zich toespitst op twee pijlers, waarvan de slaagkansen rusten op de complementariteit ervan: een individuele en een collectieve begeleiding.

Het OCMW begeleidt elke deelnemer individueel en helpt hem om zijn levensproject te bepalen door samen met hem zijn moeilijkheden, maar vooral zijn middelen en verlangens te identificeren. Het OCMW let er in het bijzonder op dat de vooruitgang dagelijks wordt geobserveerd en dat de tools die het mogelijk maken om zijn doelstellingen na te streven, worden aangepast.

De collectieve begeleiding biedt tijd en ruimte om relaties aan te knopen met anderen in het project, zorgt ervoor dat iedereen zich kan verrijken via deze ontmoetingen, zich bewust kan worden dat de collectieve actie gunstig is voor de persoonlijke verandering en zorgt ervoor dat het gevoel van waardigheid en zelfvertrouwen verbetert.

Het OCMW is ervan overtuigd dat het slagen van het project van elke deelnemer enkel mogelijk is als er een echte band wordt gesmeed tussen de begeleider en de deelnemer via de geleidelijke opbouw van een vertrouwensrelatie. Dit is een constante zorg.

1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement

Het project behandelt de kwetsbaarheid van buitenlanders in vergelijking met ons maatschappijmodel en/of met intrinsieke moeilijkheden die hun maatschappelijke integratie verhinderen: ziekte, trauma's opgelopen in het land van herkomst of tijdens hun migratie, huisvestingsproblemen, kinderopvang, gebrek aan kwalificaties of de niet-erkenning van diploma's behaald in het buitenland, intrafamiliale moeilijkheden en het feit dat zij geen Frans kennen ... Het OCMW is van mening dat kwetsbare personen bedreigd worden in hun autonomie, hun waardigheid of hun fysieke of psychische integriteit.

Het antwoord van het team ACTIV UP op deze situatie is een project van sociale activering voorstellen. In eerste instantie door hun sociale participatie te verhogen en door hun isolement te doorbreken via sociaal nuttige activiteiten. In tweede instantie door de persoon te begeleiden bij het

opstellen en concreet maken van een geïndividualiseerd project dat de professionele en/of sociale integratie tot doel heeft.

Het concept "activering" verwijst vaak naar het sociale beleid dat tot doel heeft de uitkeringsgerechtigden te integreren op de arbeidsmarkt. Maar niet alle gerechtigden op een sociale uitkering van het OCMW kunnen (op korte of middellange termijn) geïntegreerd worden op de arbeidsmarkt om zeer uiteenlopende redenen: zij zijn minder zelfstandig en lopen een verhoogd risico op isolement.

Op het terrein komt het probleem vooral voor bij een specifieke doelgroep: personen van buitenlandse afkomst die pas zijn aangekomen in Charleroi, en meer bepaald de erkende vluchtelingen. Zij ondervinden grote moeilijkheden om zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij. Deze doelgroep heeft dus extra hulp nodig.

Ondanks de vroegere inspanningen blijft deze groep verwijderd van de arbeidsmarkt en beschikken deze personen niet over de juiste informatie of competenties om zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij. Talrijke nieuwelingen worden bovendien geconfronteerd met psychosociale problemen naar aanleiding van hun vlucht naar Europa. Een combinatie van deze factoren heeft tot gevolg dat deze doelgroep duidelijk minder zelfstandig is en sneller geconfronteerd wordt met een sociaal isolement.

Om hun de mogelijkheid te bieden om zich te integreren in hun nieuwe omgeving tracht het OCMW van Charleroi via een beleid van "sociale activering" de sociale participatie te verhogen en hun sociaal isolement en het gevoel dat ze nutteloos zijn te doorbreken. Het is de bedoeling dat zij eveneens klaar zijn om deel te nemen aan een traject van sociaalprofessionele inschakeling (werken rond de remmingen en het traject met het oog op een betaalde job (later)).

1.3 Sociale Activering

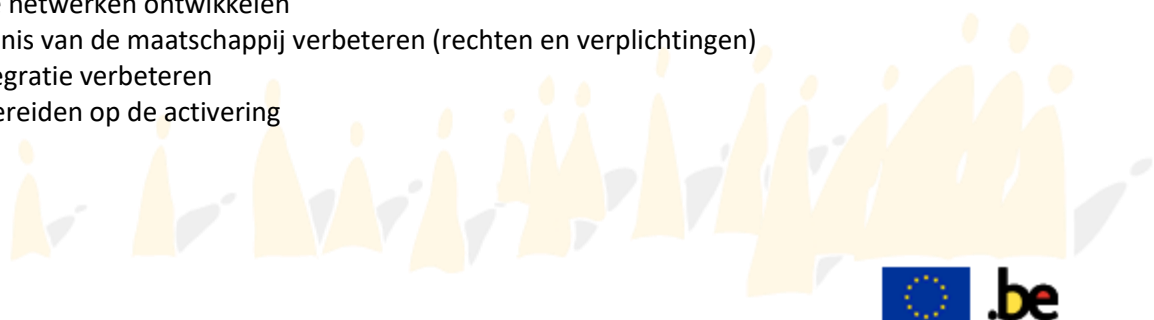
Het OCMW van Charleroi is ervan overtuigd dat haar bijdrage tot de integratie van buitenlanders gebeurt door de invoering van een voorziening voor sociale activering. Hiervoor ontwikkelt het activiteiten die tot doel hebben de sociale participatie te verhogen en zo te zorgen voor een duurzame breuk met het sociale isolement waarin zij zich bevinden. Voor sommigen gaat het om een doel op zich, voor anderen zal hun project ervoor zorgen dat zij een traject sociaalprofessionele inschakeling kunnen starten en zelfs een betaalde job kunnen krijgen.

Het OCMW van Charleroi tracht dit te bereiken door een individuele en collectieve begeleiding voor te stellen. Elk soort begeleiding heeft zijn eigen doelstellingen maar zij verrijken elkaar onderling.

Collectieve begeleiding

- 1) Collectieve coaching
 - Zelfvertrouwen, zelfbeeld en communicatie verbeteren
 - Talenten ontdekken
 - Sociale netwerken ontwikkelen

- 2) Informatiesessies
 - Sociale netwerken ontwikkelen
 - De kennis van de maatschappij verbeteren (rechten en verplichtingen)
 - De integratie verbeteren
 - Voorbereiden op de activering



- 3) Vrijwillige sociale activering
 - Sociale netwerken ontwikkelen
 - De integratie verbeteren
 - Voorbereiden op de professionele inschakeling
 - Een gevoel hebben dat je sociaal nuttig bent

- 4) Activiteiten en excursies in groep
 - Sociale netwerken ontwikkelen
 - De lokale omgeving verkennen
 - Talenten ontdekken

- 5) Werkgerelateerde sociale activering
 - Sociale netwerken ontwikkelen
 - Voorbereiden op de professionele inschakeling

Individuele begeleiding

- 1) Individuele coaching
 - Een vertrouwensrelatie ontwikkelen met de begeleider
 - Sociale begeleiding
 - De problemen identificeren

1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU

- Nieuwkomer van buiten de EU
- 18+
- Wonen in regio Charleroi
- Leefloon ontvangen van OCMW Charleroi of reeds in contact zijn met een dienst van het OCMW
- Klein sociaal netwerk

Het project richt zich uitsluitend op nieuwkomers afkomstig van buiten de Europese Unie. Het project wordt gesubsidieerd door het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie, dat zich uitsluitend richt tot projecten voor mensen afkomstig van buiten de EU. De voornaamste doelgroep binnen het project bestaat uit erkend vluchtelingen of subsidiair beschermden.

De leeftijdsgrens blijft behouden op 18 jaar. Ze moeten in de regio Charleroi wonen en een leefloon ontvangen van het OCMW van Charleroi. Ze kunnen slechts beroep doen op een klein sociaal netwerk en hebben moeite om het klassieke integratietraject te volgen. Deelnemers mogen niet in een artikel 60-traject zitten.

De deelnemers worden aangeworven via een samenwerking met de sociale diensten, de sociale antennes van het OCMW en de dienst 'Collectif Bilan et Orientation'(CBO) die de mensen die door de eerstelijnsdiensten werden gestuurd doorverwijzen naar de voorzieningen die antwoorden op hun inschakelingsnoden (sociaal of professioneel). Vooral personen met een verminderde autonomie, die sinds lang een beroep doen op bijstand of die geconfronteerd worden met vervelende stressfactoren komen in aanmerking.



1.5 Uitvoering

Het project Activ Up! Bestaat bij het OCMW van Charleroi en wordt getrokken door:

- Twee voltijdse medewerkers
- Een halftijdse medewerker

Je moet over kennis beschikken van het beleid in verband met het leefloon, de rechten en verplichtingen van de begunstigden van het leefloon en het integratiebeleid in Wallonië om de personen gepast te kunnen ondersteunen.

- 2,5 VTE zijn verantwoordelijk:
 - voor de individuele coaching (persoonlijke voorgeschiedenis, opvolging en doorverwijzing), met een afspraak per persoon om de twee weken en de animatie van een creatieve workshop van een halve dag per week.
 - voor de collectieve coaching (3 uur) per week, voor de animatie van de informatiesessies en van een creatieve workshop, een halve dag per week.

Deze 2,5 VRE zijn samen verantwoordelijk voor de organisatie van socioculturele uitstappen (minstens een activiteit/twee maanden) en voor de administratie (onderzoek van de inhoud, opleiding, seminaries, wekelijkse teamvergaderingen, agenda, opvolging van het project, uitwisseling van informatie tussen de referentienummers, enz.).

2. De aanpak

2.1 Collectieve begeleiding

2.1.1 Collectieve coaching

Doel	<ol style="list-style-type: none">1) Zelfvertrouwen verhogen2) Talenten ontdekken3) Sociaal netwerk uitbouwen
Inhoud	<p>Beginfase De deelnemers leren elkaar kennen en leren hoe ze een mening kunnen uitspreken. Ook leren ze om te gaan met angstige situaties en stress.</p> <p>Middenfase De deelnemers reflecteren over wat ze voelen, verlangen en kunnen. Ze worden zich bewust van hun sterktes en zwaktes en werken aan hun zelfvertrouwen. Ze brengen een eigen project of droom onder woorden.</p> <p>Eindfase De deelnemers worden in subgroepen verdeeld. Elke subgroep werkt rond gelijkaardige individuele projecten, vb. rijbewijs halen, vrijwilligerswerk....</p>
Opzet	<ul style="list-style-type: none">• Duur: 3 uur om de twee weken

2.1.2 Informatieve sessies

Doel	<ol style="list-style-type: none">1) Sociaal netwerk uitbouwen2) Kennis van maatschappij verbeteren (rechten en plichten)3) Integratie verhogen
-------------	---

	4) Voorbereiding op activering
Inhoud	Kennis van België, de werking van zijn instellingen en de rechten en plichten van de burger. Thema's: wonen, gezondheid, transport, discriminatie, etc.
Opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Twee voormiddagen per week

2.1.3 Groepsactiviteiten en -uitstappen

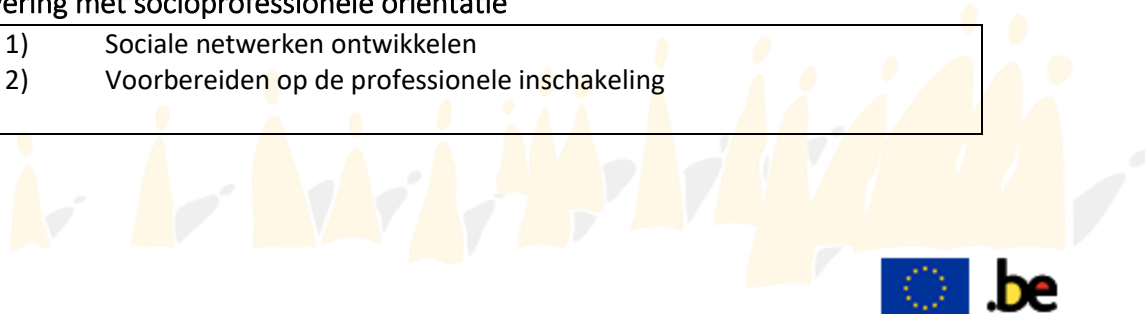
Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sociaal netwerk uitbouwen 2) Lokale buurt verkennen
Inhoud	<p>Groepsactiviteiten – “creatieve ateliers”: informaticalessen, sport, fotografie, workshop media, kunstatelier, meubels maken, etc.</p> <p>Sociaal-culturele uitstappen: theater, bioscoop, museum, bezoek aan (overheids)instellingen, bezoek aan lokale gezondheidsvoorzieningen, erfgoed, buitenactiviteiten, etc.</p>
Opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Creatieve ateliers: 1/2e dag per week • Uitstappen: 1 dag per maand

2.1.4 Vrijwilligerswerk sociale activering

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Terug een gevoel krijgen dat je sociaal nuttig bent 2) Competenties ontwikkelen
Inhoud	<p>Collectieve vrijwilligersactiviteiten in een rusthuis van het OCMW van Charleroi (spelworkshop, schoonheid, babbelen, zijn land voorstellen, ...)</p> <p>Een individuele vrijwilligersactie in een sociale structuur van het OCMW (RVT, thuishulp en -zorg, ...)</p> <p>Individuele opvolging van de begunstigde in zijn individueel vrijwilligersproject en in zijn aanpak van het collectieve vrijwilligerswerk.</p>
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding en Activiteit in een rusthuis ½ dag per week • Collectief werken rond de individuele ervaringen van vrijwilligerswerk ½ dag per week • Individueel vrijwilligerswerk met een frequentie die afhangt van de plaats en van de vrijwilliger

2.1.5 Sociale activering met socioprofessionele oriëntatie

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sociale netwerken ontwikkelen 2) Voorbereiden op de professionele inschakeling
-------------	--



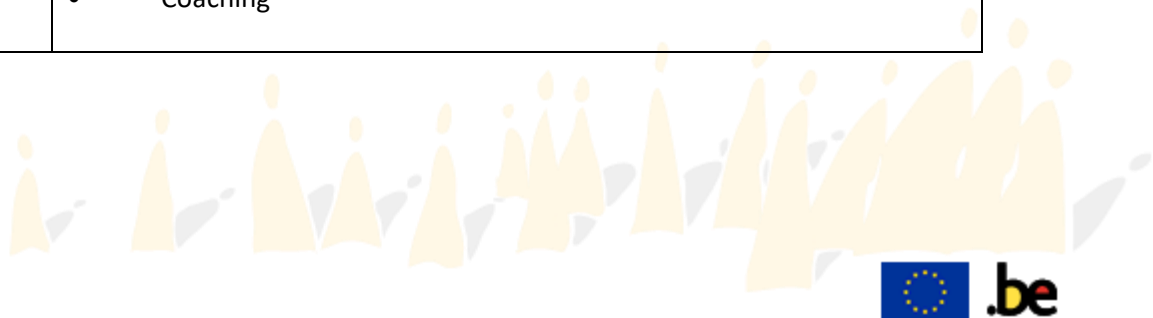
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve “start” opleiding over remmingen bij de sociaalprofessionele inschakeling • Collectieve modules rond remmingen bij de SPI (informatie, informaticacursus, zelfrespect / communicatie) • Individuele opvolging van de begunstigde in zijn project naar de SPI. • Uitstappen • Bezoek aan lokale SPI-structuren
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Individuele opvolging volgens de begunstigde • Collectieve modules 3 voormiddagen per week • 10 dagen intensieve opleiding bij de start van het programma • 1 of 2 uitstappen

2.2 Individuele begeleiding

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Een vertrouwensrelatie ontwikkelen met de begeleider 2) Sociale begeleiding 3) De problemen identificeren
Inhoud	<p>De deelnemers werken individueel met een coach rond een persoonlijk project. De coach helpt de deelnemer om de verschillende stappen te inventariseren die nodig zijn bij de uitvoering van het project. De coach helpt de deelnemer om de stappen te verduidelijken en concrete acties te formuleren.</p> <p>Sociale begeleiding, oplossen van sociale problemen (bijv. hulp bij de administratie)</p>
Opzet	<p>Een afspraak om de drie weken Op afspraak, maximaal een maal per week</p>

2.3 Competenties van de projectmedewerkers

Benodigde competenties	<p>Kennis van multicultureel kader en interculturele hulpverlening Kennis van de methodiek “de kracht van het doen/handelen” (FR: Le pouvoir d’agir) Kennis van groespdynamieken</p>
Beroepsopleiding	<p>Sociale richting met ervaring met multiculturaliteit en groepsgebeuren</p>
Kennis	<p>Basiskennis OCMW-wet en regelgeving (+ sociale zekerheid)</p>
Persoonskenmerken	<ul style="list-style-type: none"> • Open geest • Flexibiliteit • In team kunnen werken • Coaching



2.4 Vertrouwen in het project binnen de organisatie

Het project versterkt het huidige activeringsbeleid van het OCMW doordat het zich richt tot specifiek publiek, nl. nieuwkomers van buiten de EU die nog niet kunnen instappen in een traject van socio-professionele activering. Binnen het project is er tijd en ruimte om nieuwe methodieken te ontwikkelen om de doelgroep sociaal te activeren.

Het vertrouwen van het OCMW in het project is dan ook zeer belangrijk. Het project bestaat namelijk binnen een bestaand aanbod aan activeringsdiensten met elk hun werking rond een specifieke problematiek (taalondersteuning, hulp bij het zoeken naar werk, individuele begeleiding). Een goede samenwerking met alle diensten is noodzakelijk voor de instroom en uitstroom van de deelnemers van het project. De andere diensten melden nieuwe klanten aan, maar zetten ook de begeleiding van de klanten uit het AMIF-project verder.

Een goede samenwerking tussen de diensten van het OCMW en het project is ook belangrijk om betekenisvolle partnerschappen aan te kunnen gaan. Binnen het project kunnen de deelnemers ook vrijwilligerswerk uitvoeren om zichzelf sociaal te activeren. Hierbij is het belangrijk dat de andere diensten van het OCMW openstaan voor de extra hulp die deze mensen kunnen geven. Ze moeten ook bereid zijn om deze mensen te begeleiden in hun vrijwilligerswerk.

Draagvlak binnen de organisatie	<p>Zeer belangrijk ☑ project leeft op doorverwijzingen vanuit de diensten activering en van de maatschappelijk werkers (sociale diensten), er moet vertrouwen zijn in het project + geloof in de positieve effecten</p> <p>De diensten moeten ook de begeleiding verderzetten van mensen die een succesvol traject hebben afgelegd binnen het project. Een adequate begeleiding na het project draagt bij tot een geslaagd activeringsbeleid in zijn geheel.</p>
Rol van het management	<p>Rol van de medewerkers van het project afbakenen naar de organisatie toe</p> <p>Rol van de verschillende diensten verduidelijken en hierover communiceren binnen het OCMW</p>
Samenwerking met andere organisaties	<p>Zeer belangrijk (op alle levensgebieden)</p>
Locatie	<p>Laagdrempelige + gezellige locatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • toegankelijk • bereikbaar met openbaar vervoer, dicht bij het centrum maakt uitstappen in de buurt gemakkelijker • veel licht • aangename lokalen • tuin voor buitenactiviteiten
Kwaliteitsbewaking	<p>Moet in de werking ingebakken zitten :</p> <ul style="list-style-type: none"> • afoetsen bij de deelnemers of hun doelen behaald worden • afoetsen bij doorverwijzen of hun doelen behaald worden

2.5 Budget

Personeelskost	2,5 VTE + 1 halftijdse teamleider
Materiaalkost	Normale werkmaterialen (bureau, laptop)

	+ specifiek materiaal voor groepssessies (beamer, lamineermachine, knutselmateriaal) + budget voor uitstappen
--	--

3. De visie achter het project

Het OCMW van Charleroi ontwikkelde een project waarbinnen het een persoonlijk en op maat sociaal activeringstraject aanbiedt aan derdelanders. Het project combineert een individuele en collectieve aanpak om te voldoen aan de belangrijkste noden van deze personen:

- 1) het creëren van een sociaal netwerk
- 2) een luisterend oor en intensieve begeleiding krijgen

Er zijn vier belangrijke pijlers:

Holisme	<ul style="list-style-type: none"> • de persoon in zijn geheel • de persoon in een systeem (begeleiding, gezin, samenleving)
Ontdekken	<ul style="list-style-type: none"> • ontdekken van eigen talenten • ontdekken van de talenten van anderen
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • oefenkansen Frans - in een veilige groep oefenen • praktisch Frans – woordenschat die gebruikt wordt in de situaties waarin de doelgroep terechtkomt
Emancipatie	<ul style="list-style-type: none"> • eigen project uitwerken en het heft in eigen handen nemen • hulp vragen en krijgen van anderen (andere deelnemers en begeleiders) • kleine stapjes vooruit zetten

4. Plus- en minpunten an het project

4.1 Pluspunten

- de emancipatie van de persoon staat centraal en vormt het uitgangspunt voor alle activiteiten en individuele projecten
- de nadruk op groepsvorming en het leren van elkaar in groep
- geslaagde groepscohesie (tussen de deelnemers onderling en tussen het begeleidingsteam en de deelnemers)

4.2 Minpunten

- communicatie met de deelnemers kan beter (enkele problemen door gewijzigde schema's, annuleringen van de cursussen, enz.)
- een evenwichtig vinden in de groepen tussen mensen die al langer aan de groepsactiviteiten deelnemen en nieuwelingen
- activiteiten langer op voorhand voorbereiden omdat de administratieve procedures binnen het OCMW langer worden (goedkeuring nodig van hiërarchie om bepaalde activiteiten te mogen organiseren)

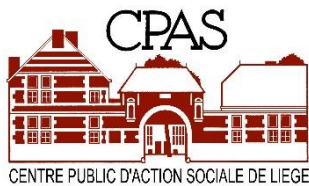
- geen activiteiten opleggen als het gaat over gevoelige onderwerpen zoals seksualiteit of huiselijk geweld

4.3 Toekomst

- Intensief samenwerken met ons publiek werkt. Zij verblijven bijna elke dag van de week bij ons en wij merken een echte vooruitgang.
- Er worden banden aangeknoopt met de maatschappelijk werkers en tussen de begunstigden en voor ons is het een echt succes om te zien dat er op het einde van de module een teamgeest is ontstaan en te merken dat de mensen meer open zijn geworden, terwijl sommigen van hen klaar zijn om over te gaan naar de professionele activering.



Het OCMW Van Luik – MOD' ACTIONS



1. Het project in vogelvlucht

1.1 Waarom met project aan de slag?

Het project Mod'Actions van het OCMW van Luik vormt een inspirerende praktijk omwille van haar sterktes:

- 1) Extra aandacht geven aan de culturele dimensie van het integratietraject van nieuwkomers tijdens de begeleiding
- 2) Aan de slag gaan met de creativiteit en artistieke talenten van mensen

Het OCMW van Luik richt zich binnen haar project op alle drempels die het integratieproces van nieuwkomers verhinderen. Het OCMW houdt rekening met drempels die ontstaan binnen de Belgische samenleving, alsook met de drempels die de individuen bij zichzelf ondervinden. Het project bereidt de deelnemers voor op het verwerven van alle sociale vaardigheden die nodig zijn om het integratieproces te bevorderen. Het project houdt steeds rekening met de impact van het culturele aspect van het integratieproces en leert de deelnemers culturele elementen te ontdekken en hiermee rekening te houden. Daarnaast werken de deelnemers ook aan een eigen individueel project.

Het project is vernieuwend omdat het een begeleiding aanbiedt die vertrekt van:

- de verwachtingen en behoeften van het doelpubliek
- de motivaties en drempels van elke deelnemer
- eigen leiderschap en eigenaarschap over het integratieproces

1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement

Het concept "activering" verwijst vaak naar het sociale beleid dat tot doel heeft de uitkeringsgerechtigden te integreren op de arbeidsmarkt. Maar niet alle uitkeringsgerechtigden van het OCMW kunnen (op korte of middellange termijn) op de arbeidsmarkt geïntegreerd worden om zeer uiteenlopende redenen: ziekte, huisvestingsproblemen, kinderopvang, gebrek aan kwalificaties, het niet kennen van een van de landstalen,... Ze zijn minder zelfredzaam en lopen een hoog risico op isolement.

Het probleem doet zich vooral voor bij een specifieke doelgroep: mensen van buitenlandse herkomst. Vooral nieuwkomers in Luik ondervinden grote moeilijkheden om zelfstandig te participeren in de samenleving. Deze doelgroep heeft dus nood aan extra ondersteuning.

Ondanks eerdere inspanningen blijft deze groep ver verwijderd van de arbeidsmarkt en beschikken ze niet over de juiste informatie of competenties om zelfstandig te participeren in de samenleving. Bovendien kampen veel nieuwkomers met psychosociale problemen door hun vlucht naar Europa. Een combinatie van deze factoren zorgt ervoor dat deze doelgroep beduidend minder zelfredzaam is en sneller maatschappelijk geïsoleerd raakt.

Om ook hen een kans te geven om zich te integreren in hun nieuwe omgeving, probeert het OCMW van Luik via het beleid “sociale activering” de maatschappelijke participatie te verhogen en hun sociaal isolement te doorbreken. Opdat ook zij klaar zijn om in te stappen in een traject voor socio-professionele inschakeling of een (latere) betaalde tewerkstelling.

1.3 Sociale activering

Het hoofddoel van het project bestaat eruit alle deelnemers sociaal te activeren. Hun maatschappelijke participatie verhoogt en hun sociaal isolement wordt doorbroken in de hoop dat zij daarna kunnen instappen in een traject voor socio-professionele inschakeling of een betaalde tewerkstelling.

Het project van OCMW van Luik probeert dit te realiseren door eerst een oriënterend gesprek te houden en vervolgens individuele en collectieve begeleiding aan te bieden. Elke soort begeleiding heeft haar eigen doelstellingen.

Oriëntering

Oriënterend gesprek:

- levenskeuzes verduidelijken
- actieplan uitwerken op basis van vaardigheden, drempels en dromen
- doorverwijzing naar gepaste hulpverlening (sociaal activeringsproject of andere diensten van het OCMW)

Collectieve begeleiding

- 1) Collectieve ateliers
 - Autonomie en zelfvertrouwen verhogen
 - Talenten ontdekken
 - Sociaal netwerk uitbouwen, communicatievaardigheden verbeteren
 - Kennis van maatschappij (rechten en plichten, normen en waarden)
 - Integratie verhogen
 - Voorbereiding op activering
- 2) Groepsactiviteiten en -uitstappen
 - Sociaal netwerk uitbouwen
 - Lokale buurt verkennen
 - Talenten ontdekken

Individuele begeleiding

Individuele gesprekken:

- Maatschappelijke begeleiding, luisterend oor
- Identificatie van problemen (die ontstaan tijdens het project of door de groepswerking)

1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers van buiten de EU

- Erkend vluchtelingen en subsidiaire beschermden
- 18+
- Wonen in regio Luik
- Leefloon ontvangen van OCMW Luik
- Klein sociaal netwerk



Het project richt zich uitsluitend op nieuwkomers afkomstig van buiten de Europese Unie. Het project wordt gesubsidieerd door het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie, dat zich uitsluitend richt tot projecten voor mensen afkomstig van buiten de EU. De voornaamste doelgroep binnen het project bestaat uit erkend vluchtelingen of subsidiair beschermden.

De leeftijdsgrens blijft behouden op 18 jaar. Ze moeten in de regio Luik wonen en een leefloon ontvangen van het OCMW van Luik. Ze kunnen slechts beroep doen op een klein sociaal netwerk en hebben moeite om het klassieke integratietraject te volgen. Deelnemers mogen niet in een artikel 60-traject zitten.

De deelnemers worden via een samenwerking met de sociale diensten en sociale antennes van het OCMW gerekruteerd. Vooral mensen met een verminderde autonomie, een langdurig beroep op de bijstand of belemmerende stressfactoren komen in aanmerking.

1.5 Uitvoering

Het project Mod'Actions bestaat binnen het OCMW van Luik en wordt getrokken door:

- Twee halftijdse medewerkers/animators
- Twee voltijdse medewerkers/sociaal assistenten en animatoren
- Een voltijdse leidinggevende/animator

Kennis over het leefloonbeleid, rechten en plichten van leefloners en het integratiebeleid in Wallonië zijn noodzakelijk om de personen adequaat te ondersteunen.

Alle medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor de organisatie van sociaal-culturele uitstapjes (minstens 1 activiteit om de twee maanden) en administratie (inhoudelijk onderzoek, opleiding, seminars, wekelijkse teamvergaderingen, agenda, projectopvolging, uitwisseling van informatie tussen referentienummers, ...).

2. De aanpak

Het project bestaat uit drie soorten begeleidingen:

- 1) Oriënterende begeleiding
- 2) Individuele begeleiding
- 3) Collectieve begeleiding

Alle personen die baat zouden hebben bij een deelname aan het project worden door hun maatschappelijk werker bij het project aangemeld.

Eerst neemt een potentiële deelnemer deel aan een oriënterend gesprek. Zijn krachten en valkuilen worden in kaart gebracht, alsook alle drempels waartegen hij of zij aanbotst. In het gesprek wordt ook gepeild naar de dromen van elke persoon en wordt er een persoonlijk mini-project vastgelegd.

Daarna wordt deze persoon doorverwezen naar andere mogelijke diensten, bv. de groepsessies van het project Mod'Actions, activiteiten van andere diensten van het OCMW van Luik, activiteiten van diensten buiten het OCMW (externe opleidingen bij de FOREM).

Als de persoon wordt doorverwezen naar de groepsbegeleiding van het project Mod'Actions, zal hij op basis van zijn taalniveau deelnemen aan één of meerdere activiteiten. Er zijn vier groepen:

- 1) laagtaalvaardige groep

- 2) laagtaalvaardige gevorderde groep
- 3) informaticagroep
- 4) kunstgroep
- 5) projectgroep waarbij eigen project gerealiseerd wordt

Alle groepen nemen naast de specifieke groepsactiviteiten ook deel aan culturele groepsuitstappen.

Elke persoon die deelneemt aan de groepsactiviteiten wordt ook individueel opgevolgd. Op het einde van deze individuele begeleiding wordt opnieuw een oriënterend gesprek gehouden.

2.1 Oriëntering

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) levenskeuzes verduidelijken 2) actieplan uitwerken op basis van vaardigheden, drempels en dromen 3) doorverwijzing naar gepaste hulpverlening
Inhoud	<p>Beginfase Potentiële kandidaat-deelnemers kunnen deelnemen aan een infosessie in groep over de individuele begeleiding en het project Mod-Actions. Iedereen is welkom op deze infosessie.</p> <p>Middenfase Individuele gesprekken om de sterktes, valkuilen, drempels en dromen van elke persoon vast te stellen.</p> <p>Eindfase</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uitwerken van een persoonlijk project dat rekening houdt met de talenten en drempels van elke persoon én de levenskeuzes die hij of zij graag zou willen maken. 2) Uitwerken van een actieplan. Tijdens het gesprek wordt er ook gekeken naar de randvoorwaarden voor een geslaagd integratieparcours: motivatie, stiptheid, ouderschap, woning, gezondheid, sociale vaardigheden, etc. 3) Feedback van de persoon en van de maatschappelijk assistente over het plan. Het plan wordt eventueel aangepast.
Opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Infosessie in groep wordt 1 à 2 keer georganiseerd per maand • Individuele gesprekken 1 keer per week, gedurende 6 weken • Uitwerken actieplan aan het einde van deze 6 weken, toelichting en feedback plan volgt tijdens een 7e of 8e gesprek.

2.2 Collectieve begeleiding

2.2.1 Collectieve ateliers

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Autonomie en zelfvertrouwen verhogen 2) Talenten ontdekken 3) Sociaal netwerk uitbouwen, communicatievaardigheden verbeteren
Inhoud	<p>Beginfase Een kandidaat-deelnemer mag eerst gedurende 1 week zonder bijkomende verplichtingen deelnemen aan alle activiteiten die hem/haar interesseren (op basis van wat er is afgesproken tijdens het oriënterend gesprek). Aan het einde van de week moet</p>

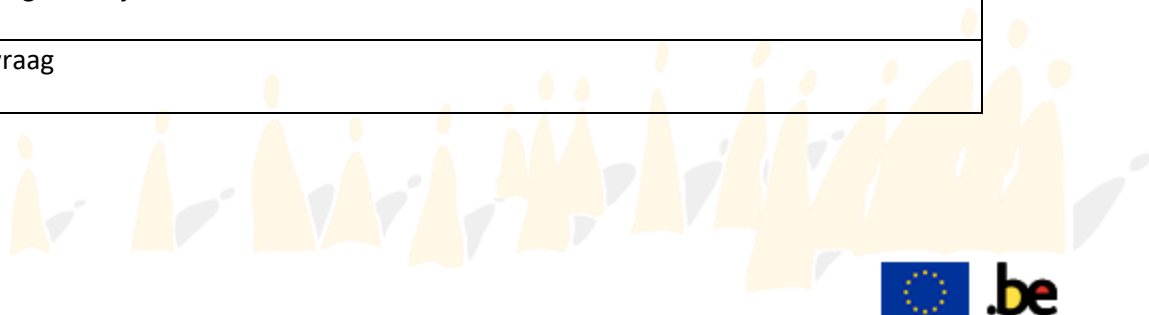
	<p>de persoon aangeven of hij/zij een traject wil starten. Hij/zij kan zich dan officieel inschrijven.</p> <p>Middenfase</p> <p>Ondertekening GPMI + rechten en plichten GPMI uitleggen + deelname aan ateliers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laagtaalvaardige groepen (beginners en gevorderden): drempels in het dagelijks leven wegwerken, kennismaking met Belgische instellingen, kennismaking culturele elementen • Informaticagroep: leren werken met een pc, mails verzenden, documenten maken en opslagen, cv maken, rijbewijs – onlineoefeningen • Kunstgroep: eigen artistieke talenten ontdekken, zelfvertrouwen versterken, eigen interesses ontdekken • Projectgroep: eigen persoonlijk project verwezenlijken. <p>Eindfase</p> <p>Elke deelnemer vult een tevredenheidsenquête in.</p> <p>Tijdens de teamvergaderingen wordt elke deelname van elke persoon kort besproken om een overzicht te houden over zijn/haar traject.</p>
Opzet	<ul style="list-style-type: none"> • Inschrijven kan op elk moment – nieuwe mensen zijn op elk moment welkom. • Laagtaalvaardige groepen (beginners en gevorderden): 3 keer per week een activiteit van 3 uur – gedurende 1 jaar (januari tot december) • Informaticagroep: 2 keer per week 2 uur – gedurende 1 jaar • Kunstgroep: 2 keer per week 2 uur – gedurende 1 jaar

2.2.2 Groepsuitstappen

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sociaal netwerk uitbouwen 2) Lokale buurt verkennen 3) Talenten ontdekken
Inhoud	Sociaal-culturele uitstappen: theater, bioscoop, museum, bezoek aan (overheids)instellingen, bezoek aan lokale gezondheidsvoorzieningen, erfgoed, buitenactiviteiten, etc.
Opzet	1 daguitstap per maand

2.3 Individuele begeleiding

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Luisterend oor aanbieden 2) Op tijd detecteren van problemen 3) Een project op korte of middellange termijn uitwerken met de begunstigde
Inhoud	Maatschappelijke begeleiding, luisterend oor + identificatie van problemen ontstaan tijdens traject en aanreiken van oplossingen + uitwerken van GPMI voor een korte of middellange termijn
Opzet	Op aanvraag



2.4 Competenties van de projectmedewerkers

Benodigde competenties	<p>Groepsbegeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnen werken met groepen, kennis groepsdynamiek • Inhoud modules/ateliers kunnen uitwerken + aanpassen aan groep • Dialoog stimuleren • Vertrouwensband creëren • Zelfstandigheid aanmoedigen, het nemen van initiatieven • Conflicten kunnen oplossen <p>Individuele begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luisterend oor kunnen aanbieden • Positieve werksfeer creëren • Openstaan voor interculturaliteit • Netwerken met andere diensten van het OCMW en diensten buiten het OCMW • Kennis rechten en plichten van de leefloners van het OCMW
Beroepsopleiding	<p>Sociale richting met ervaring met interculturaliteit en groepsgebeuren Voor het begeleiden van de kunstgroep : kunstopleiding + kunst kunnen gebruiken om zelfontplooiing te versterken</p>
Kennis	<p>Basiskennis OCMW-wet en regelgeving (+ sociale zekerheid)</p>
Persoonskenmerken	<ul style="list-style-type: none"> • Luisterend oor • Openheid van geest • Goed kunnen communiceren • Creatief • Bereikbaar • Autonoom • Dynamiek • Empathisch • Flexibel • Sociale persoon
Supervisie / intervisie	<p>Regelmatig volgen van intervisies, binnen het team of met andere mensen uit het werkveld</p> <p>Deelnemen aan netwerken waarbij mensen samenkomen die met een gelijkaardige doelgroep werken. Dit laat toe een voeling te behouden met de sociale sector.</p>

2.5 Vertrouwen in het project binnen de organisatie

Het project versterkt het huidige activeringsbeleid van het OCMW doordat het zich richt tot specifiek publiek, nl. nieuwkomers van buiten de EU die nog niet kunnen instappen in een traject van socio-professionele activering. Binnen het project is er tijd en ruimte om nieuwe methodieken te ontwikkelen om de doelgroep sociaal te activeren.

Het vertrouwen van het OCMW in het project is dan ook zeer belangrijk. Het project bestaat namelijk binnen een bestaand aanbod aan activeringsdiensten met elk hun werking rond een specifieke

problematiek (taalondersteuning, hulp bij het zoeken naar werk, individuele begeleiding). Een goede samenwerking met alle diensten is noodzakelijk voor de instroom en uitstroom van de deelnemers van het project. De andere diensten melden nieuwe klanten aan, maar zetten ook de begeleiding van de klanten uit het AMIF-project verder.

Draagvlak binnen de organisatie	Het OCMW wil voor elke doelgroep een dienst op maat aanbieden. Vanuit deze visie krijgt het project Mod'Actions veel steun vanuit het hele OCMW. Via het project Mod'Actions kan het OCMW tegenmoetkomen aan de noden van nieuwkomers.
Rol van het management	Het OCMW geeft ons een grote mate van autonomie in het ontwerp en beheer van het project. De hiërarchie zorgt ervoor dat de doelstellingen worden gerespecteerd en dat de middelen aanwezig zijn om ze te bereiken.
Samenwerking met andere organisaties	<ul style="list-style-type: none"> • Taalorganisaties Frans als tweede taal, organisaties die inburgeringscursussen aanbieden • Sociale lokale sector • Wijkwerking • Organisaties die werken rond de geestelijke gezondheid : l'asbl Tabane, l'O.N.E., l'Awiph • Juridische hulp : Cap migrant, point d'appui,.. • Sociale tolken van de organisatie Sétis
Locatie	<ul style="list-style-type: none"> • Multiculturele en meertalige wijk • Gezellig huis met aangepaste lokalen: grote lokalen voor de groepswerking, kleine lokalen voor de individuele gesprekken • Bereikbare en laagdrempelige locatie
Kwaliteitsbewaking	<ul style="list-style-type: none"> • afoetsen bij klanten of hun doelen behaald worden • afoetsen bij doorverwijzen of hun doelen behaald worden

2.6 Budget

Personeelskost	3 VTE + 2 keer 0,5 VTE
Materiaalkost	Normale werkmaterialen (bureau, laptop) + specifiek materiaal voor groepsessies (beamer, lamineermachine, knutselmateriaal) + budget voor uitstappen

3. De visie achter het project

Het OCMW van Luik ontwikkelde een project waarbinnen het een persoonlijk en op maat gemaakt sociaal activeringstraject aanbiedt aan derdelanders. Het project combineert een individuele en collectieve aanpak om te voldoen aan de belangrijkste noden van deze personen:

- 1) wegwijs geraken in een samenleving waarvan ze de voertaal niet machtig zijn
- 2) een luisterend oor en intensieve begeleiding krijgen

Het OCMW van Luik wil een dienstverlening op maat aanbieden aan elke doelgroep. Het wil elke klant een adequate begeleiding aanbieden. Om dit te verwezenlijken is het nodig om projecten te ontwikkelen die een antwoord bieden op de belangrijkste noden van deze doelgroepen, zoals in het project Mod'actions.

Er zijn drie belangrijke pijlers:

Culturele dimensie	<ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor de invloed van het concept cultuur binnen het integratieparcours van een persoon • Aandacht voor dominante culturele ideeën in de samenleving • Aandacht voor interculturaliteit
Creativiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Kunst gebruiken om zelfontplooiing te versterken • Ontdekken van talenten
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • oefenkansen Frans - in een veilige groep oefenen • praktisch Frans – woordenschat die gebruikt wordt in de situaties waarin de doelgroep terecht komt

4. Plus- en minpunten van het project

4.1 Pluspunten

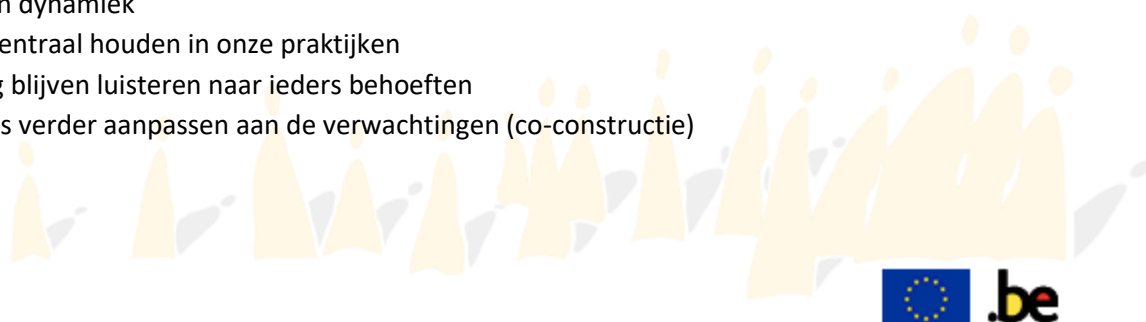
- Regelmatigheid van de activiteiten
- Flexibiliteit met de mogelijkheid om de activiteiten even te stoppen en terug te keren na een succesvolle of mislukte oriëntatie
- ruimte/tijd bieden waar het mogelijk is om op eigen tempo en volgens de eigen behoeften te evolueren
- Groepsdynamiek
- Vertrouwensband
- Sociale link
- Culturele uitstapjes
- Thema's aangepast aan de verwachtingen van de deelnemers
- Samenwerking met externe en interne partners

4.2 Minpunten

- Afwezigheden zonder afwezigheidsbewijs
- Afvallers
- Psychische kwetsbaarheid
- Trage vooruitgang
- Verzadiging van aantal diensten, organisaties, opleidingen

4.3 Toekomst

- Behoud van dynamiek
- De groep centraal houden in onze praktijken
- Aandachtig blijven luisteren naar ieders behoeften
- De modules verder aanpassen aan de verwachtingen (co-constructie)



Het OCMW van Brussel – MOVE UP!



1. Het project in vogelvlucht

1.1 Waarom met dit project aan de slag?

Het project Move Up! van het OCMW van Brussel vormt een inspirerende praktijk omwille van haar sterktes:

- 1) een goed uitgebouwde en intensieve groepsbegeleiding
- 2) oefenkansen Frans aanbieden bij elke groepsactiviteit onder begeleiding van een leerkracht 'Frans als vreemde taal'

Het OCMW van Brussel biedt een zeer intensieve begeleiding aan nieuwkomers. Via een goed gevuld weekaanbod aan activiteiten probeert het OCMW drempels in verschillende levensdomeinen (wonen, gezondheid, taal, etc.) weg te werken en het integratieproces te versterken. Door een intensief traject aan te bieden wil het OCMW van Brussel de deelnemers van het project laten wennen aan een werk- of opleidingsritme.

1.2 Gebrek aan zelfredzaamheid en hoog risico op isolement

Het concept "activering" verwijst vaak naar het sociale beleid dat tot doel heeft de uitkeringsgerechtigden te integreren op de arbeidsmarkt. Maar niet alle uitkeringsgerechtigden van het OCMW kunnen (op korte of middellange termijn) op de arbeidsmarkt geïntegreerd worden om zeer uiteenlopende redenen: ziekte, huisvestingsproblemen, kinderopvang, gebrek aan kwalificaties, het niet kennen van een van de landstalen,... Ze zijn minder zelfredzaam en lopen een hoog risico op isolement.

Het probleem doet zich vooral voor bij een specifieke doelgroep: mensen van buitenlandse herkomst. Vooral nieuwkomers in Brussel en meer precies erkend vluchtelingen ondervinden grote moeilijkheden om zelfstandig te participeren in de samenleving. Deze doelgroep heeft dus nood aan extra ondersteuning.

Ondanks eerdere inspanningen blijft deze groep ver verwijderd van de arbeidsmarkt en beschikken ze niet over de juiste informatie of competenties om zelfstandig te participeren in de samenleving. Een combinatie van deze factoren zorgt ervoor dat deze doelgroep beduidend minder zelfredzaam is en sneller maatschappelijk geïsoleerd raakt.

Om ook hen een kans te geven om zich te integreren in hun nieuwe omgeving, probeert het OCMW van Brussel via het beleid "sociale activering" de maatschappelijke participatie te verhogen en hun sociaal isolement te doorbreken. Opdat ook zij klaar zijn om in te stappen in een traject voor socio-professionele inschakeling of een (latere) betaalde tewerkstelling.

1.3 Sociale Activering

Het hoofddoel van het project bestaat eruit alle deelnemers sociaal te activeren. Hun maatschappelijke participatie verhoogt en hun sociaal isolement wordt doorbroken in de hoop dat zij daarna kunnen instappen in een traject voor socio-professionele inschakeling of een betaalde tewerkstelling.

Het project van het OCMW van Brussel probeert dit te realiseren door collectieve begeleiding aan te bieden die bestaat uit verschillende modules. De doelstellingen van deze begeleiding omvatten:

- isolement doorbreken
- sociaal netwerk creëren
- wennen aan een werk- of opleidingsritme (vijf dagen per week deelnemen aan activiteiten)
- zelfvertrouwen en eigenwaarde verhogen
- inzicht in de sociaaleconomische werkelijkheid van de samenleving
- deelname aan het sociale, economische, politieke en culturele leven verhogen

1.4 Doelgroep van het project: nieuwkomers an buiten de EU

- Erkend vluchtelingen en subsidiaire beschermden
- 18+
- Wonen in Brussel
- Leefloon ontvangen van OCMW Brussel
- Klein sociaal netwerk

Het project richt zich uitsluitend op nieuwkomers afkomstig van buiten de Europese Unie. Het project wordt gesubsidieerd door het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie, dat zich uitsluitend richt tot projecten voor mensen afkomstig van buiten de EU. De voornaamste doelgroep binnen het project bestaat uit erkend vluchtelingen of subsidiair beschermden.

De leeftijdsgrens blijft behouden op 18 jaar. Ze moeten in Brussel wonen en een leefloon ontvangen van het OCMW van Brussel. Ze kunnen slechts beroep doen op een klein sociaal netwerk en hebben moeite om het klassieke integratietraject te volgen. Deelnemers mogen niet in een artikel 60-traject zitten.

De deelnemers worden via een samenwerking met de sociale diensten en sociale antennes van het OCMW gerekruteerd. De maatschappelijk werkers schrijven uiteindelijk de deelnemers in voor het project. Vooral mensen met een verminderde autonomie, een langdurig beroep op de bijstand of belemmerende stressfactoren komen in aanmerking.

1.5 Uitvoering

Het project Move Up! bestaat binnen het OCMW van Brussel en wordt getrokken door:

- Twee voltijdse medewerkers
- Een halftijdse leidinggevende

Kennis over het leefloonbeleid, rechten en plichten van leefloners en het integratiebeleid in Brussel zijn noodzakelijk om de personen adequaat te ondersteunen.

2. De aanpak

De deelnemers worden via een samenwerking met de sociale diensten en sociale antennes van het OCMW gerekruteerd, vooral de dienst Vorming, Arbeidsvoorziening en Sociale Economie verwijzen veel mensen door naar het project.

De twee groepsbegeleiders ontvangen daarna alle potentiële deelnemers voor een verkennend gesprek waarbij zij peilen naar de motivatie van de persoon om deel te nemen aan het traject. Vervolgens laten ze de kandidaten een taalttest laten afleggen (lees- en schrijfvaardigheden). Dankzij deze taalttesten kan het OCMW groepen vormen per taalniveau en de inhoud van de cursussen aan het taalniveau aanpassen.

Daarnaast wordt er zeer ervaringsgericht gewerkt om het leerproces te versterken. Zo brengen de groepsbegeleiders theoretische concepten aan en worden deze ook naar de praktijk vertaald via rollenspellen, eigen ervaringen van deelnemers of bezoeken aan instellingen (banken, administraties, loketten).

Tijdens het traject vindt er regelmatig een individuele evaluatie plaats tussen de groepsbegeleider en elke deelnemer. Aan het einde van het traject vindt een eindevaluatie plaats. Er worden dan concrete verdere stappen vastgelegd met de maatschappelijk werker.

De deelnemers worden tijdens hun traject ook ondersteund door hun maatschappelijk werker, die vooral de randproblemen probeert weg te werken (huisvesting, kinderopvang, mobiliteit)

2.1 Collectieve begeleiding

Doel	<ol style="list-style-type: none"> 1) Isolement doorbreken 2) Sociaal netwerk creëren 3) Zelfvertrouwen en eigenwaarde verhogen 4) Inzicht in de sociaaleconomische werkelijkheid van de samenleving
Inhoud	<p>Beginfase Gesprek over motivatie deelnemer + taaltest</p> <p>Middenfase Groepswerking over volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Burgerschap: gelijkheid tussen mannen en vrouwen, mensenrechten, rechten en plichten, solidariteit, het recht om anders te zijn, enz. • Dagelijks beheer: oriëntatie in tijd en ruimte, administratieve procedures, weten hoe je het openbaar vervoer moet gebruiken • Zichzelf voorstellen en ontdekken eigen identiteit (groeten, hoe communiceer je, hoe spreek je anderen aan, communicatieoefeningen • Gezondheid, voeding • Familie, onderwijs • Kennismaking met Belgische instellingen en overheden <p>Externe groepswerking: Schuldbemiddeling in samenwerking met de organisatie Ba.Face:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Energie: ontdekken van tips en trucs om geld te besparen. • Telecommunicatie: leer je behoeften te definiëren om de diensten of het pakket te kiezen dat past bij jouw budget • Budget: ontdek de voordelen van een goed beheer van de gezinsuitgaven en leer hoe je een budget kunt opstellen • Bankrekeningen: maak je vertrouwd met de rol van de bank, ken de verschillende soorten bankrekeningen, begrijp de verschillende betalingstechnieken, maar beheer ook je bankkosten • Verzekering: ontdek waarom het belangrijk is om je te verzekeren en ontdek de verzekering die nodig is om je gezin te beschermen <p>Sociaal-culturele uitstappen: theater, bioscoop, museum, steden, bezoek aan (overheids)instellingen, bezoek aan lokale gezondheidsvoorzieningen, erfgoed, buitenactiviteiten, etc.</p> <p>Eindfase Eindevaluatie – gesprek tussen groepsbegeleider, deelnemer en maatschappelijk werker</p>

Opzet	Min. 21 uur aan activiteiten per week Maximum 15 deelnemers per groep
--------------	--

2.2 Competenties van de projectmedewerkers

Benodigde competenties	Kennis van multicultureel kader en interculturele hulpverlening Kennis van groepsdynamieken Inzicht in het leerproces van Frans als vreemde taal
Beroepsopleiding	Sociale of pedagogische richting met ervaring met multiculturaliteit en groepsgebeuren + ervaring met lesgeven aan laagtaalvaardigen Opleiding: Frans als vreemde taal
Kennis	Basiskennis OCMW-wet en regelgeving (+ sociale zekerheid)
Persoonskenmerken	<ul style="list-style-type: none"> • Openheid • Flexibiliteit • Groepswerker • Lesgever: praktijkgericht leren – ervaringsgericht leren

2.3 Vertrouwen in het project binnen de organisatie

Het project versterkt het huidige activeringsbeleid van het OCMW doordat het zich richt tot specifiek publiek, nl. nieuwkomers van buiten de EU die nog niet kunnen instappen in een traject van socio-professionele activering. Binnen het project is er tijd en ruimte om nieuwe methodieken te ontwikkelen om de doelgroep sociaal te activeren.

Het vertrouwen van het OCMW in het project is dan ook zeer belangrijk. Het project bestaat namelijk binnen een bestaand aanbod aan activeringsdiensten met elk hun werking rond een specifieke problematiek (taalondersteuning, hulp bij het zoeken naar werk, individuele begeleiding). Een goede samenwerking met alle diensten is noodzakelijk voor de instroom en uitstroom van de deelnemers van het project. De andere diensten melden nieuwe klanten aan, maar zetten ook de begeleiding van de klanten uit het AMIF-project verder.

Een goede samenwerking tussen de diensten van het OCMW en het project is ook belangrijk om betekenisvolle partnerschappen aan te kunnen gaan, o.a. met Be.Face die laagtaalvaardige activiteiten organiseert rond schuldbemiddeling.

Draagvlak binnen de organisatie	<p>Zeer belangrijk ☑ project leeft op doorverwijzingen vanuit de diensten activering en van de maatschappelijk werkers (sociale diensten), er moet vertrouwen zijn in het project + geloof in de positieve effecten</p> <p>De diensten moeten ook de begeleiding verderzetten van mensen die een succesvol traject hebben afgelegd binnen het project. Een adequate begeleiding na het project draagt bij tot een geslaagd activeringsbeleid in zijn geheel.</p>
Rol van het management	<p>Rol van de medewerkers van het project afbakenen naar de organisatie toe</p> <p>Rol van de verschillende diensten verduidelijken en hierover communiceren binnen het OCMW</p>

Samenwerking met andere organisaties	Zeer belangrijk (op alle levensgebieden)
Locatie	Laagdrempelige + gezellige locatie <ul style="list-style-type: none"> • toegankelijk • bereikbaar met openbaar vervoer, dicht bij het centrum – maakt uitstappen in de buurt gemakkelijker • veel licht • aangename lokalen
Kwaliteitsbewaking	Moet in de werking ingebakken zitten : <ul style="list-style-type: none"> • afoetsen bij klanten of hun doelen behaald worden • afoetsen bij doorverwijzen of hun doelen behaald worden

2.4 Budget

Personeelskost	2 VTE + 0,5 Teamleider
Materiaalkost	Normale werkmaterialen (bureau, laptop) + specifiek materiaal voor groepsessies (beamer, lamineermachine, knutselmateriaal) + budget voor uitstappen

3. De visie achter het project

Het OCMW van Brussel gelooft sterk dat zij als organisatie elke doelgroep de basisinstrumenten moet geven die essentieel zijn voor hun maatschappelijke integratie. Op die manier probeert het OCMW voor de meest kwetsbare groepen een adequaat sociaal activeringsbeleid uit te werken, de werkgelegenheidskloof te verkleinen en op regelmatige basis projecten te organiseren die inspelen op hun grootste noden.

Gelijke kansen en non-discriminatie maken integraal onderdeel uit van de werkwijze van het OCMW Brussel, daarom besteedt het extra aandacht aan het project Move Up!

Er zijn drie belangrijke pijlers binnen het project :

Groepswerking	<ul style="list-style-type: none"> • Kracht van de groep gebruiken • Sociaal netwerk uitbouwen
Intensief – aanklappend werken	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve begeleiding • Gevuld aanbod – ritme inbouwen • Vertrouwensband creëren
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • oefenkansen Frans - in een veilige groep oefenen • praktisch Frans – woordenschat die gebruikt wordt in de situaties waarin de doelgroep terechtkomt



4. Wat werkt er in het project?

- verwerving van zelfvertrouwen
- openstaan voor de wereld, voor anderen en het ontdekken van andere interesses, door middel van culturele en thematische bezoeken tijdens de cursussen
- het verkrijgen van praktische informatie over onderwerpen die van essentieel belang zijn voor de deelname aan de samenleving
- een mix van geslachten, culturen, religies, ontdekking van levensstijlen, gewoonten van de landen van herkomst en het gastland

